



www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi



ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY

Problems Encountered by Students of Music Education in Higher Education in Non-school Instrument Practice Environments*

Yükseköğretimde Müzik Eğitimi Öğrencilerinin Okul Dışı Çalgı Çalışma Ortamlarında Karşılaştıkları Sorunlar

Ömer Üçer** - Sanberk Uçar*** - Furkan Karataş**** - Ömer Bilgehan Sonsel*****

Abstract: This research aims to examine the problems encountered by students studying music education in higher education as they engage in out-of-school instrument practice environments. The research was conducted within the framework of the qualitative research paradigm, utilising the case study design from qualitative research methods. The study group consisted of 21 undergraduate students from 21 universities, selected through stratified sampling across seven geographical regions of Turkey during the 2025-2026 academic year, using the convenience sampling technique. During the data collection process, qualitative data were obtained using a semi-structured interview form developed by the researchers. The collected data were systematically analysed using a content analysis approach, and the MAXQDA 24 software package was used for qualitative data analysis during the analysis process. According to the findings of the study, undergraduate students receiving music education in higher education face problems in their out-of-school working

* The study was approved by the Gazi University Ethics Commission (date: 21.10.2025, meeting number: 16, research code: 2025-1780).

Araştırmanın veri toplama sürecine başlamadan önce, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu'na başvuruda bulunulmuş ve 21.10.2025 tarihli, 16 toplantı numaralı ve 2025-1780 araştırma kodlu karar ile etik onay alınmıştır.

** Asst. Prof. Dr., Kafkas University, Dede Korkut Faculty of Education, Department of Music Education
Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6265-6468>

omer.ucer@kafkas.edu.tr

*** PhD, Gazi University, Institute of Educational Sciences

Doktorant, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-9950-1034>

sanberkucr@gmail.com

**** PhD, Gazi University, Institute of Educational Sciences

Doktorant, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ORCID <https://orcid.org/0009-0006-1304-301X>

karatasfurkan91@gmail.com

***** Corresponding Author: Prof. Dr., Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Music Education

Sorumlu Yazar: Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5814-4363>

bilgehansonsel@gazi.edu.tr

Cite as/ Atıf: Üçer, Ö. & Uçar, S. & Karataş, F. & Sonsel, Ö. B. (2026). Problems encountered by students of music education in higher education in non-school instrument practice environments / Yükseköğretimde müzik eğitimi öğrencilerinin okul dışı çalgı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunlar. *Turkish Studies*, 21(Ö1), 3767-3823. [Special Issue Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer]. Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.88903>

Received/Geliş: 13 December/Aralık 2025

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software



environments. These problems include environmental factors such as inadequate physical environments, noise and pressure from neighbours, as well as motivation deficits, family responsibilities and time constraints arising from economic reasons. Psychologically, it was found that feelings of anxiety about the future, hopelessness and burnout negatively affected students' work processes. Consequently, it was determined that students were caught in a "spiral of obstacles" involving physical, social, economic and psychological factors, and that this situation limited their professional development. In line with the research results, a holistic approach is recommended for addressing the problem. Primarily, institutions providing music education need to create accessible, insulated individual practice areas with flexible usage hours for students. In the educational dimension, instructors need to guide students on self-regulation, time management, and psychological resilience, taking into account their living conditions. Students are recommended to use short, focused sessions and mental practice methods instead of long, inefficient practices. Awareness-raising activities should be conducted to increase support from the social environment for families. Finally, reorganising music education policies to meet students' housing, scholarship, and infrastructure needs is essential to provide a sustainable environment for professional development.

Keywords: Music Education, Instrumental Education, Non-School Instrument Practice Environments, Instrument Practice Problems, Instrument Performance

Öz: Bu araştırma, yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunları incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma paradigması çerçevesinde gerçekleştirilmiş olup araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2025-2026 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesindeki üniversitelerden tabakalı örnekleme dâhilinde tabakalar oluşturulmuş ve kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği ile 21 üniversiteden 21 lisans öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın veri toplama sürecinde, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak nitel veriler elde edilmiştir. Toplanan veriler, içerik analizi yaklaşımıyla sistematik biçimde çözümlenmiş, analiz sürecinde nitel veri analizine yönelik MAXQDA 24 paket programından yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, yükseköğretimde müzik eğitimi alan lisans öğrencilerinin okul dışı çalışma ortamlarında karşılaştığı problemler fiziksel ortam yetersizliği, gürültü ve komşu baskısı gibi çevresel faktörlerin yanı sıra, motivasyon eksikliği, ailevi sorumluluklar ve ekonomik nedenlerden kaynaklanan zaman kısıtlamalarıyla mücadele ettiklerini ortaya koymuştur. Psikolojik olarak ise gelecek kaygısı, umutsuzluk ve tükenmişlik hislerinin öğrencilerin çalışma süreçlerini olumsuz etkilediği saptanmıştır. Sonuç olarak, öğrencilerin fiziksel, sosyal, ekonomik ve psikolojik faktörlerin iç içe geçtiği bir "engeller sarmalı" içinde oldukları ve bu durumun meslekî gelişimlerini kısıtladığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda, problemin çözümüne yönelik bütüncül bir yaklaşım önerilmektedir. Öncelikli olarak, müzik eğitimi veren kurumların öğrenciler için esnek kullanım saatlerine sahip, erişilebilir ve yalıtımlı bireysel çalışma alanları oluşturması gerekmektedir. Eğitsel boyutta ise öğretmenlerin, öğrencilerin yaşam koşullarını dikkate alarak onları öz düzenleme, zaman yönetimi ve psikolojik sağlamlık konularında yönlendirmesi önem arz etmektedir. Öğrencilere, uzun ve verimsiz çalışmalar yerine kısa, odaklanmış oturumlar ve zihinsel çalışma (mental pratik) yöntemlerini kullanmaları önerilmektedir. Ailelerin farkındalığını ve sosyal çevreden gelecek desteği artırmak amacıyla bilgilendirme faaliyetleri yürütülmelidir. Son olarak, öğrencilerin barınma, burs ve altyapı ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde müzik eğitimi politikalarının yeniden düzenlenmesi, meslekî gelişim için sürdürülebilir bir ortam sağlanması açısından elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Okul Dışı Çalışma Ortamı, Çalgı Çalışma Sorunları, Çalgı Performansı

Structured Abstract:

Music education plays a central role in an individual's artistic development, and one of the cornerstone elements of this process is the individual practice a student performs on their instrument. In the literature, there is a fundamental distinction between amateur and professional music education. Professional instrument education is defined as a career-oriented process that goes beyond a hobby, requiring intense discipline, technical proficiency, and artistic interpretive skills. In this context, instrument education shapes not only the student's technical skills but also characteristics that are part of professional ethics, such as self-regulation, motivation, and time management. However, for higher education music students to apply these skills sustainably, they depend on many external variables such as physical conditions in out-of-school environments, social relationships, and psychological factors. Problems encountered by students outside of school, such as inappropriate physical environments, difficulties with time management, and social-emotional burnout, can directly impact the quality of their performance. Accordingly, this research is shaped around the introductory problem statement, "What are the problems encountered by undergraduate music education students in higher education in out-of-school practice environments?" It aims to address deficiencies in this field and contribute to educational programs.

This research employed a case study design within the framework of a qualitative research approach, enabling an in-depth examination of the subject in its natural setting. The study group was selected using the stratified sampling method to enhance its ability to represent the population. In this context, a total of 21 undergraduate students (12 female, nine male) from music education departments, faculties of fine arts, and conservatories of universities in Turkey's seven geographical regions were included in the research. The distribution of the participants' instruments showed diversity, including guitar, piano, baglama, cello, violin, flute, clarinet, and voice. The "Out-of-School Instrument Practice Problems Interview Form," consisting of four questions finalised in line with expert opinions, was used as the data collection tool. Data were collected through face-to-face interviews or online platforms (such as Zoom and Google Meet) with the participants. The collected data were transferred to the MAXQDA 24 program and subjected to content analysis. The inter-coder reliability between researchers was calculated to be 83.33%.

The research findings were gathered under four main headings. First, regarding the working environment, the themes of "environmental factors," "instrument practice environment," and "negative effects of the place of residence" emerged. The vast majority of students stated that they could not work efficiently outside of school due to problems such as noise, pressure from neighbours, inadequate physical environments, and crowded home environments. Second, when the factors affecting motivation were examined, it was observed that external factors such as the disadvantages of apartment living, interruptions by family members, and negative comments reduced motivation. In contrast, family support and positive comments were identified as factors that increased motivation, albeit to a limited extent. Third, "time-based constraints" and "financial factors" were determinants in situations affecting practice duration. Workload, household responsibilities, and the need to work for economic reasons limit the time students allocate to their instruments. Finally, in the psychological factors theme, it was determined that students experienced intense future anxiety, fear of not being appointed, hopelessness, and stress, and this situation negatively affected their self-confidence and internal motivation.

The research results indicate that the out-of-school instrumental practice processes of students receiving music education in higher education occur essentially under unfavourable conditions. Students struggle with a multidimensional "spiral of obstacles" where not only the lack of physical space but also social, economic, and psychological factors are intertwined. Insufficiency of the physical environment and environmental pressures (such as neighbour complaints) are the main external factors that reduce students' motivation. Furthermore, the increased workload and domestic responsibilities resulting from economic difficulties hinder students from establishing a regular and efficient study routine. From a psychological perspective, future anxiety and fear of failure stand out as significant internal barriers that damage students' instrument practice habits and hinder their professional development. This picture reveals that the current conditions wear students down both technically and mentally.

The findings obtained show significant similarities with other studies in the literature. The physical environment and environmental problems experienced by students support the importance of environmental factors emphasised by Herfindahl (2023) in the context of Ecological Systems Theory. Additionally, the effect of family support on motivation coincides with Özmenteş (2012) findings regarding the relationship between

the musical environment at home and student attitudes. The time management problems and workload pressure detected in the study parallel the findings of “over-commitment” and stress observed by Edgar (2019) in university music students. Similarly, the discipline and time coordination problems expressed by Hamzah (2013) are compatible with the theme of time-based constraints in this research. When viewed in terms of psychological factors, the stress and burnout experienced by students once again highlight the challenging nature of the music education process and underscore the need for adequate support mechanisms.

In line with the research results, a holistic approach is recommended for addressing the problem. Primarily, institutions providing music education need to create accessible, insulated individual practice areas with flexible usage hours for students. In the educational dimension, instructors need to guide students on self-regulation, time management, and psychological resilience, taking into account their living conditions. Students are recommended to use short, focused sessions and mental practice methods instead of long, inefficient practices. Awareness-raising activities should be conducted to increase support from the social environment for families. Finally, reorganising music education policies to meet students’ housing, scholarship, and infrastructure needs is essential to provide a sustainable environment for professional development.

Keywords: Music Education, Instrumental Education, Non-School Instrument Practice Environments, Instrument Practice Problems, Instrument Performance.

الملخص المنظم:

يؤدي تعليم الموسيقى دورًا محوريًا في التنمية الفنية للفرد، ويُعد التدريب الفردي الذي يمارسه الطالب على آلهة الموسيقى أحد الركائز الأساسية لهذه العملية التعليمية. وتُميّز الأدبيات العلمية تمييزًا جوهريًا بين تعليم الموسيقى للهواة والتعليم الموسيقي الاحترافي. ويُعرّف تعليم الآلة الموسيقية الاحترافي بأنه عملية تعليمية موجهة نحو المسار المهني تتجاوز حدود الهواية، وتتطلب درجة عالية من الانضباط، والإتقان التقني، والكفاءة في التفسير والأداء الفني. وفي هذا السياق، لا يقتصر تعليم الآلة الموسيقية على تنمية المهارات التقنية لدى الطالب، بل يسهم كذلك في ترسيخ مجموعة من السمات المرتبطة بأخلاقيات الممارسة المهنية مثل التنظيم الذاتي، والدافعية، وإدارة الوقت. غير أن التطبيق المستدام لهذه المهارات لدى طلبة الموسيقى في التعليم العالي يرتبط بعدد كبير من المتغيرات الخارجية، من بينها الظروف المادية في بيئات التدريب خارج المؤسسة التعليمية، والعلاقات الاجتماعية، والعوامل النفسية. فالمشكلات التي يواجهها الطلبة خارج الحرم الجامعي، مثل عدم ملائمة البيئة الفيزيائية، وصعوبات إدارة الوقت والاستنزاف الاجتماعي والانفعالي، تنعكس بصورة مباشرة على جودة أدائهم الموسيقي. وانطلاقًا من ذلك، تتمحور هذه الدراسة حول الإشكالية الرئيسية الآتية: «ما المشكلات التي يواجهها طلبة المرحلة الجامعية في برامج تعليم الموسيقى في مؤسسات التعليم العالي داخل بيئات التدريب على الآلة الموسيقية خارج المؤسسة التعليمية؟» وتهدف الدراسة إلى الإسهام في سدّ الفجوات المعرفية في هذا المجال وتقديم معطيات علمية تسهم في تطوير البرامج التعليمية.

اعتمدت الدراسة تصميم دراسة الحالة ضمن إطار المنهج البحثي النوعي، بما أتاح إجراء تحليل متعمق للظاهرة في سياقها الطبيعي. وتم اختيار مجموعة الدراسة باستخدام أسلوب العينة الطبقية بهدف تعزيز القدرة التمثيلية للعينة. وفي هذا الإطار شملت الدراسة (21) طالبًا جامعيًا (12 طالبة و9 طلاب) من أقسام التربية الموسيقية، وكلّيات الفنون الجميلة، والمعاهد الموسيقية (الكونسرفتوار) في جامعات تمثل المناطق الجغرافية السبع في تركيا. كما تنوعت الآلات الموسيقية التي يعزفها المشاركون، وشملت الجيتار، والبيانو، والباغلاما، والتشيلو، والكمّان، والفلوت، والكلارينيت، والغناء. واستُخدمت أداة جمع البيانات المتمثلة في استمارة المقابلة الخاصة بمشكلات التدريب على الآلة الموسيقية خارج المؤسسة التعليمية، والتي تتكون من أربعة أسئلة جرى اعتمادها بصيغتها النهائية بعد مراجعتها من قبل الخبراء. وجمعت البيانات من خلال مقابلات مباشرة أو عبر منصات الاتصال وأخضعت لتحليل المحتوى. كما، MAXQDA 24 وبعد ذلك نُقلت البيانات إلى برنامج Google Meet و Zoom المرئي مثل بلغ معامل الاتفاق بين الباحثين في عملية الترميز 83.33%، بما يعكس مستوى مرتفعًا من الثبات بين المحللين.

«أظهرت نتائج الدراسة أربعة محاور رئيسية. أولاً، فيما يتعلق ببيئة التدريب، برزت موضوعات «العوامل البيئية و**» بيئة التدريب على الآلة الموسيقية»، و«الآثار السلبية لمكان الإقامة». وقد أفاد غالبية الطلبة بعدم قدرتهم على ممارسة التدريب بكفاءة خارج المؤسسة التعليمية بسبب الضوضاء، وضغوط الجيران، وعدم ملائمة الظروف الفيزيائية، وازدحام البيئة المنزلية. ثانيًا، فيما يتعلق بالعوامل المؤثرة في الدافعية، تبين أن العوامل الخارجية، مثل سلبات السكن في الشقق، والانتقاعات الناتجة عن أفراد الأسرة، والتعليقات السلبية، تؤدي إلى انخفاض الدافعية، في حين ظهر دعم الأسرة والتعليقات الإيجابية بوصفهما عاملين يساهمان في تعزيز الدافعية، وإن كان تأثيرهما محدودًا نسبيًا. ثالثًا، برزت «القيود الزمنية» و«العوامل الاقتصادية**» بوصفهما المحددين الرئيسيين لمدة التدريب؛ إذ تحد أعباء الدراسة، والمسؤوليات المنزلية، والحاجة إلى العمل، لأسباب اقتصادية من الوقت الذي يستطيع الطلبة تخصيصه للتدريب على آلاتهم الموسيقية. وأخيرًا، في محور العوامل النفسية

تبين أن الطلبة يعانون بدرجة مرتفعة من القلق بشأن المستقبل، والخوف من عدم التعيين الوظيفي، والشعور باليأس، والضغط النفسية، وهو ما يؤثر سلباً في ثقتهم بأنفسهم ودافعيتهم الداخلية.

تشير نتائج الدراسة إلى أن عمليات التدريب على الآلة الموسيقية خارج المؤسسة التعليمية لدى طلبة الموسيقى في التعليم العالي تتم في ظل ظروف غير مواتية بصورة جوهرية. إذ يواجه الطلبة «**حقلية متداخلة من العوائق**» تتشابك فيها العوامل الفيزيائية والاجتماعية والاقتصادية والنفسية، ولا تقتصر على نقص المساحات المخصصة للتدريب فحسب. وتمثل محدودية البيئة الفيزيائية والضغط البيئية، مثل شكاوى الجيران، أبرز العوامل الخارجية التي تُضعف دافعية الطلبة. كما أن الأعباء الدراسية والمسؤوليات المنزلية المتزايدة الناتجة عن الصعوبات الاقتصادية تعيق قدرتهم على بناء روتين تدريبي منتظم وفعال. ومن الناحية النفسية، برز كل من القلق المرتبط بالمستقبل والخوف من الفشل بوصفهما من أهم العوائق الداخلية التي تُضعف عادات التدريب على الآلة الموسيقية وتحد من التطور المهني للطلبة. ويكشف هذا الواقع أن الظروف الحالية تُحدث استنزافاً للطلبة على المستويين التقني والنفسى معاً.

وأظهرت النتائج المستخلصة توافقاً ملحوظاً مع نتائج الدراسات السابقة في الأدبيات العلمية. فالمشكلات المرتبطة بالبيئة للعوامل البيئية في إطار نظرية (2023) Herfindahl الفيزيائية والعوامل البيئية التي واجهها الطلبة تدعم الأهمية التي أكدها كما يتوافق تأثير دعم الأسرة في تعزيز الدافعية مع النتائج التي توصل إليها (Ecological Systems Theory) النظم البيئية بشأن العلاقة بين البيئة الموسيقية المنزلية واتجاهات الطلبة. كذلك، تتوازي مشكلات إدارة الوقت وضغط (2012) Özmenteş (Over-commitment) المتعلقة بظاهرة الالتزام المفرط (2019) Edgar الأعباء الدراسية التي كشفت عنها الدراسة مع نتائج ومستويات الضغوط النفسية لدى طلبة الموسيقى في الجامعات. وبالمثل، فإن مشكلات الانضباط والتنسيق الزمني التي أشار إليها تتنجم مع موضوع القيود الزمنية الذي كشفت عنه هذه الدراسة. ومن منظور العوامل النفسية، فإن مستويات (2013) Hamzah الضغط النفسي والاحترق النفسي التي يعاني منها الطلبة تؤكد مرة أخرى الطبيعة المعقدة لتعليم الموسيقى، وتبرز الحاجة إلى توفير آليات دعم نفسي وتربوي أكثر فاعلية.

وفي ضوء النتائج التي توصلت إليها الدراسة، يُوصى بتبني مقاربة شمولية لمعالجة هذه الإشكالية. ويتمثل ذلك أولاً في ضرورة توفير مؤسسات تعليم الموسيقى مساحات تدريب فردية معزولة صوتياً، يسهل الوصول إليها، وتتميز بمرونة في ساعات الاستخدام. كما ينبغي لأعضاء هيئة التدريس تقديم الإرشاد للطلبة في مجالات التنظيم الذاتي، وإدارة الوقت، وتعزيز الصمود النفسي، مع مراعاة ظروفهم المعيشية المختلفة. ويوصى كذلك بأن يعتمد الطلبة جلسات تدريب قصيرة ومركزة، إلى جانب أساليب التدريب الذهني، بدلاً من جلسات التدريب الطويلة منخفضة الكفاءة. كما ينبغي تنفيذ برامج توعوية لتعزيز دعم الأسرة والبيئة الاجتماعية للطلبة. وأخيراً، تؤكد الدراسة أهمية إعادة صياغة سياسات تعليم الموسيقى بما يضمن تلبية احتياجات الطلبة المتعلقة بالسكن، والمنح الدراسية، والبنية التحتية، بما يوفر بيئة مستدامة تدعم تطورهم المهني.

الكلمات المفتاحية: تعليم الموسيقى، تعليم الآلة الموسيقية، بيئات التدريب على الآلة الموسيقية خارج المؤسسة التعليمية، مشكلات التدريب على الآلة الموسيقية، الأداء الموسيقي

Résumé Structuré:

L'enseignement de la musique occupe une place centrale dans le développement artistique de l'individu, et l'un des piliers fondamentaux de ce processus réside dans la pratique instrumentale individuelle réalisée par l'étudiant. La littérature scientifique établit une distinction fondamentale entre l'enseignement musical amateur et la formation musicale professionnelle. L'enseignement professionnel d'un instrument est défini comme un processus de formation orienté vers une carrière, dépassant le cadre d'un simple loisir et exigeant un haut niveau de discipline, de maîtrise technique ainsi que de compétences d'interprétation artistique. Dans cette perspective, l'enseignement instrumental ne contribue pas uniquement au développement des compétences techniques de l'étudiant, mais également à l'acquisition de qualités relevant de l'éthique professionnelle, telles que l'autorégulation, la motivation et la gestion du temps. Toutefois, la mise en œuvre durable de ces compétences par les étudiants de l'enseignement supérieur en musique dépend de nombreuses variables externes, notamment les conditions matérielles des environnements de pratique extrascolaires, les relations sociales et les facteurs psychologiques. Les difficultés rencontrées par les étudiants en dehors de l'établissement d'enseignement, telles que l'inadéquation des espaces physiques, les problèmes de gestion du temps ou encore l'épuisement socio-émotionnel, influencent directement la qualité de leurs performances instrumentales. Dans ce contexte, la présente recherche s'articule autour de la problématique suivante : « **Quels sont les problèmes rencontrés par les étudiants de premier cycle en formation musicale dans les environnements de pratique instrumentale situés en dehors de l'établissement d'enseignement supérieur ?** » Elle vise à combler les lacunes existantes dans ce domaine et à contribuer au développement des programmes de formation.

Cette recherche adopte un **plan d'étude de cas** dans le cadre d'une approche qualitative, permettant une analyse approfondie du phénomène dans son contexte naturel. Le groupe d'étude a été constitué selon la méthode de **l'échantillonnage stratifié**, afin de renforcer sa représentativité. L'étude a porté sur un total de vingt et un étudiants de premier cycle (douze femmes et neuf hommes) inscrits dans des départements d'enseignement musical, des facultés des beaux-arts et des conservatoires d'universités situées dans les sept régions géographiques de Turquie. Les instruments pratiqués par les participants présentaient une grande diversité et comprenaient notamment la guitare, le piano, le bağlama, le violoncelle, le violon, la flûte, la clarinette ainsi que le chant. Les données ont été recueillies au moyen du « **Formulaire d'entretien sur les problèmes liés à la pratique instrumentale extrascolaire** », composé de quatre questions validées à l'issue d'une expertise scientifique. Les entretiens ont été réalisés soit en présentiel, soit par l'intermédiaire de plateformes numériques telles que **Zoom** et **Google Meet**. Les données recueillies ont ensuite été transférées dans le logiciel **MAXQDA 24** et analysées selon la méthode de l'analyse de contenu. Le coefficient de fiabilité intercodeurs calculé entre les chercheurs s'élève à **83,33 %**.

Les résultats de la recherche ont été regroupés sous quatre axes principaux. Premièrement, concernant l'environnement de travail, trois thèmes majeurs ont émergé : **les facteurs environnementaux, l'environnement de pratique instrumentale et les effets négatifs du lieu de résidence**. La grande majorité des étudiants a déclaré ne pas pouvoir travailler efficacement en dehors de l'établissement en raison de nuisances sonores, des plaintes des voisins, de conditions physiques inadéquates et d'un environnement domestique surpeuplé. Deuxièmement, l'analyse des facteurs influençant la motivation révèle que des éléments externes, tels que les contraintes liées à la vie en appartement, les interruptions provoquées par les membres de la famille et les commentaires négatifs, diminuent significativement la motivation. À l'inverse, le soutien familial et les commentaires positifs apparaissent comme des facteurs susceptibles de renforcer la motivation, bien que leur influence demeure relativement limitée. Troisièmement, les **contraintes temporelles** et les **facteurs économiques** se sont révélés déterminants quant à la durée de la pratique instrumentale. La charge de travail académique, les responsabilités domestiques et la nécessité d'exercer une activité rémunérée pour des raisons financières réduisent considérablement le temps que les étudiants peuvent consacrer à leur instrument. Enfin, dans le domaine des facteurs psychologiques, il a été constaté que les étudiants éprouvent une forte anxiété face à l'avenir, la crainte de ne pas obtenir un poste professionnel, un sentiment de désespoir ainsi qu'un niveau élevé de stress, ce qui affecte négativement leur confiance en eux et leur motivation intrinsèque.

Les résultats montrent que les processus de pratique instrumentale extrascolaire des étudiants inscrits dans l'enseignement supérieur musical se déroulent, dans leur ensemble, dans des conditions largement défavorables. Les étudiants sont confrontés à une « **spirale multidimensionnelle d'obstacles** », où les contraintes physiques s'entremêlent aux facteurs sociaux, économiques et psychologiques. L'insuffisance des espaces de travail ainsi que les pressions environnementales, telles que les plaintes du voisinage, constituent les principaux facteurs externes réduisant leur motivation. De plus, l'augmentation de la charge de travail et des responsabilités domestiques résultant des difficultés économiques empêche les étudiants d'établir une routine de travail régulière et efficace. Du point de vue psychologique, l'anxiété liée à l'avenir et la peur de l'échec apparaissent comme les principaux obstacles internes compromettant les habitudes de pratique instrumentale et freinant le développement professionnel des étudiants. Cette situation met en évidence une usure progressive des étudiants, tant sur le plan technique que psychologique.

Les résultats obtenus présentent d'importantes convergences avec les études antérieures. Les difficultés liées à l'environnement physique confirment l'importance des facteurs environnementaux soulignée par **Herfindahl (2023)** dans le cadre de la **Théorie des systèmes écologiques (Ecological Systems Theory)**. De même, l'influence positive du soutien familial sur la motivation rejoint les conclusions de **Özmentiş (2012)** concernant la relation entre l'environnement musical familial et les attitudes des étudiants. Les difficultés de gestion du temps ainsi que la pression résultant de la charge de travail observées dans cette étude concordent également avec les résultats obtenus par **Edgar (2019)** concernant le phénomène de **surengagement (over-commitment)** et le stress chez les étudiants universitaires en musique. Par ailleurs, les problèmes de discipline et de coordination temporelle mis en évidence par **Hamzah (2013)** sont compatibles avec la thématique des contraintes temporelles identifiée dans cette recherche. Enfin, du point de vue des facteurs psychologiques, le stress et l'épuisement vécus par les étudiants rappellent une nouvelle fois le caractère particulièrement exigeant de la formation musicale et mettent en évidence la nécessité de mettre en place des mécanismes de soutien adaptés.

À la lumière des résultats obtenus, il est recommandé d'adopter une approche globale afin de résoudre cette problématique. En premier lieu, les établissements dispensant un enseignement musical devraient mettre à la disposition des étudiants des espaces de pratique individuelle insonorisés, facilement accessibles et bénéficiant d'horaires d'utilisation flexibles. Sur le plan pédagogique, les enseignants devraient accompagner les étudiants dans le développement de compétences en matière d'autorégulation, de gestion du temps et de résilience psychologique, tout en tenant compte de leurs conditions de vie. Il est également recommandé aux étudiants de privilégier des séances de travail courtes, intensives et ciblées ainsi que des techniques de pratique mentale plutôt que des séances longues et peu efficaces. Des actions de sensibilisation devraient être organisées afin de renforcer le soutien des familles et de l'environnement social. Enfin, il apparaît indispensable de réorganiser les politiques d'enseignement musical afin de répondre aux besoins des étudiants en matière de logement, de bourses d'études et d'infrastructures, dans le but de créer un environnement durable favorisant leur développement professionnel.

Mots-clés: Enseignement de la musique ; enseignement instrumental ; environnements de pratique instrumentale extrascolaires ; problèmes de pratique instrumentale ; performance instrumentale.

Resumen Estructurado:

La educación musical desempeña un papel fundamental en el desarrollo artístico del individuo, y uno de los pilares esenciales de este proceso es la práctica instrumental individual que el estudiante realiza con su instrumento. La literatura especializada establece una distinción fundamental entre la educación musical de carácter amateur y la formación musical profesional. La enseñanza profesional del instrumento se define como un proceso formativo orientado al ejercicio de una carrera profesional, que trasciende el ámbito del pasatiempo y exige un elevado nivel de disciplina, dominio técnico y competencias de interpretación artística. En este contexto, la educación instrumental no solo favorece el desarrollo de las habilidades técnicas del estudiante, sino que también contribuye a la adquisición de competencias vinculadas con la ética profesional, como la autorregulación, la motivación y la gestión del tiempo. Sin embargo, la aplicación sostenible de estas competencias por parte de los estudiantes de música en la educación superior depende de múltiples variables externas, entre ellas las condiciones físicas de los entornos de práctica fuera de la institución educativa, las relaciones sociales y los factores psicológicos. Los problemas que los estudiantes experimentan fuera del ámbito universitario, tales como entornos físicos inadecuados, dificultades para gestionar el tiempo y el agotamiento socioemocional, repercuten directamente en la calidad de su desempeño instrumental. En consecuencia, la presente investigación se estructura en torno a la siguiente pregunta de investigación: **«¿Cuáles son los problemas que experimentan los estudiantes universitarios de educación musical en los entornos de práctica instrumental fuera de la institución de educación superior?»** El estudio tiene como finalidad contribuir a subsanar las carencias existentes en este ámbito y aportar evidencia científica para el perfeccionamiento de los programas educativos.

La investigación se desarrolló mediante un **diseño de estudio de caso**, enmarcado dentro de un enfoque metodológico cualitativo, lo que permitió analizar el fenómeno en profundidad dentro de su contexto natural. El grupo de estudio fue seleccionado mediante el método de **muestreo estratificado**, con el propósito de incrementar su capacidad de representación de la población. En este marco, participaron un total de veintiún estudiantes universitarios (doce mujeres y nueve hombres) pertenecientes a departamentos de educación musical, facultades de bellas artes y conservatorios de universidades distribuidas en las siete regiones geográficas de Turquía. La distribución de los instrumentos musicales representó una notable diversidad e incluyó guitarra, piano, baglama, violonchelo, violín, flauta, clarinete y canto. Como instrumento de recogida de datos se empleó el **«Formulario de Entrevista sobre los Problemas de la Práctica Instrumental Fuera de la Institución Educativa»**, integrado por cuatro preguntas cuya versión definitiva fue establecida a partir de la evaluación de expertos. La información fue recopilada mediante entrevistas presenciales o a través de plataformas virtuales, como **Zoom** y **Google Meet**. Posteriormente, los datos fueron transferidos al programa **MAXQDA 24** y sometidos a un análisis de contenido. El índice de fiabilidad intercodificadores calculado entre los investigadores alcanzó el **83,33 %**.

Los resultados obtenidos se organizaron en torno a cuatro ejes principales. En primer lugar, respecto al entorno de práctica, emergieron los temas de **«factores ambientales»**, **«entorno de práctica instrumental»** y **«efectos negativos del lugar de residencia»**. La gran mayoría de los estudiantes manifestó que no podía

desarrollar una práctica eficiente fuera de la institución educativa debido a problemas como el ruido, las quejas de los vecinos, la insuficiencia de las condiciones físicas y el hacinamiento del entorno doméstico. En segundo lugar, al analizar los factores que afectan la motivación, se observó que factores externos como las desventajas derivadas de la vida en apartamentos, las interrupciones ocasionadas por los miembros de la familia y los comentarios negativos disminuyen significativamente la motivación. En contraste, el apoyo familiar y las valoraciones positivas fueron identificados como factores capaces de incrementarla, aunque con una influencia relativamente limitada. En tercer lugar, las «**restricciones temporales**» y los «**factores económicos**» surgieron como elementos determinantes de la duración de la práctica instrumental. La carga académica, las responsabilidades domésticas y la necesidad de trabajar por razones económicas limitan considerablemente el tiempo que los estudiantes pueden dedicar al estudio de su instrumento. Finalmente, en relación con los factores psicológicos, se constató que los estudiantes experimentan elevados niveles de ansiedad ante el futuro, temor a no conseguir un nombramiento profesional, desesperanza y estrés, circunstancias que afectan negativamente tanto a su autoconfianza como a su motivación intrínseca.

Los resultados de la investigación ponen de manifiesto que los procesos de práctica instrumental fuera del ámbito institucional desarrollados por los estudiantes de educación musical en la enseñanza superior tienen lugar, en esencia, bajo condiciones desfavorables. Los estudiantes afrontan una «**espiral multidimensional de obstáculos**», en la que confluyen e interactúan factores físicos, sociales, económicos y psicológicos. La insuficiencia de los espacios físicos y las presiones ambientales, como las quejas de los vecinos, constituyen los principales factores externos que reducen su motivación. Asimismo, el incremento de la carga de trabajo y de las responsabilidades domésticas derivadas de las dificultades económicas dificulta el establecimiento de una rutina de estudio regular y eficiente. Desde la perspectiva psicológica, la ansiedad ante el futuro y el miedo al fracaso destacan como importantes barreras internas que deterioran los hábitos de práctica instrumental y limitan el desarrollo profesional de los estudiantes. Este panorama evidencia que las condiciones actuales generan un desgaste significativo tanto en el plano técnico como en el psicológico.

Los hallazgos obtenidos presentan importantes similitudes con investigaciones previas publicadas en la literatura científica. Los problemas relacionados con el entorno físico y las condiciones ambientales respaldan la relevancia de los factores ecológicos subrayada por **Herfindahl (2023)** en el marco de la **Teoría de los Sistemas Ecológicos (Ecological Systems Theory)**. Asimismo, el efecto positivo del apoyo familiar sobre la motivación coincide con los resultados de **Özmenteş (2012)** acerca de la relación existente entre el entorno musical del hogar y las actitudes de los estudiantes. Del mismo modo, las dificultades relativas a la gestión del tiempo y la presión derivada de la carga de trabajo guardan estrecha relación con los hallazgos de **Edgar (2019)** sobre el fenómeno del **sobrecompromiso (over-commitment)** y el estrés experimentado por estudiantes universitarios de música. Igualmente, los problemas de disciplina y coordinación temporal señalados por **Hamzah (2013)** resultan coherentes con la categoría de restricciones temporales identificada en esta investigación. Desde la perspectiva de los factores psicológicos, el estrés y el agotamiento experimentados por los estudiantes vuelven a poner de manifiesto la naturaleza particularmente exigente de la formación musical y subrayan la necesidad de establecer mecanismos adecuados de apoyo.

A la luz de los resultados obtenidos, se recomienda adoptar un enfoque integral para abordar esta problemática. En primer lugar, las instituciones de educación musical deberían habilitar espacios individuales de práctica, insonorizados, accesibles y con horarios flexibles de utilización. Desde la dimensión educativa, resulta imprescindible que el profesorado oriente a los estudiantes en materia de autorregulación, gestión del tiempo y resiliencia psicológica, teniendo en consideración sus condiciones de vida. Asimismo, se recomienda que los estudiantes recurran a sesiones de práctica breves y altamente concentradas, complementadas con estrategias de práctica mental, en lugar de prolongadas sesiones de escasa eficiencia. Del mismo modo, deberían desarrollarse programas de sensibilización dirigidos a fortalecer el apoyo familiar y del entorno social. Finalmente, resulta indispensable reorganizar las políticas de educación musical para responder de manera adecuada a las necesidades de los estudiantes en materia de alojamiento, becas e infraestructura, con el propósito de garantizar un entorno sostenible que favorezca su desarrollo profesional.

Palabras clave: Educación musical; educación instrumental; entornos de práctica instrumental fuera de la institución educativa; problemas de práctica instrumental; interpretación instrumental.

结构式摘要:

音乐教育在个体艺术发展过程中具有核心地位,而学生针对自身乐器开展的个体化练习则构成这一过程最重要的基础环节之一。现有文献普遍区分业余音乐教育与专业音乐教育两种不同范畴。专业器乐教育被界定为一种以职业发展为导向、超越兴趣爱好的系统性培养过程,其要求学习者具备高度的纪律性、精湛的技术能力以及成熟的艺术诠释能力。在此背景下,器乐教育不仅促进学生演奏技术的提升,同时也培养其职业伦理所要求的重要素养,包括自我调节能力、学习动机以及时间管理能力。然而,高等音乐教育阶段学生能否持续有效地运用上述能力,在很大程度上取决于诸多外部变量,例如校外练习环境的物理条件、社会关系以及心理因素等。学生在校园之外所面临的各种问题,如物理环境不适宜、时间管理困难以及社会情绪耗竭等,均会直接影响其器乐演奏质量。据此,本研究围绕以下核心研究问题展开:“高等教育阶段音乐教育本科生在校外器乐练习环境中面临哪些问题?”本研究旨在弥补该领域相关研究的不足,并为音乐教育课程体系的优化提供科学依据。

本研究采用质性研究方法中的**案例研究设计 (Case Study)**,以便在自然情境中对研究对象进行深入分析。研究对象采用**分层抽样法 (Stratified Sampling)**选取,以提高样本对总体的代表性。研究共纳入来自土耳其七大地理区域高校音乐教育系、美术学院及音乐学院 (**Conservatory**) 的21名本科生,其中女性12人、男性9人。受访学生所学习的乐器具有较高的多样性,包括吉他、钢琴、巴格拉马 (**Baglama**)、大提琴、小提琴、长笛、单簧管以及声乐。数据收集工具为依据专家意见最终修订完成的《校外器乐练习问题访谈表》,共包含四个开放式问题。研究数据通过面对面访谈以及Zoom、Google Meet等线上平台进行收集。随后,将全部资料导入**MAXQDA 24**软件进行内容分析 (**Content Analysis**),研究者之间编码一致性 (**Inter-coder Reliability**) 达到**83.33%**。

研究结果主要归纳为四个核心主题。首先,在练习环境方面,形成了**“环境因素”**、“器乐练习环境”以及“居住环境的不利影响”三个主要主题。绝大多数受访学生表示,由于噪音干扰、邻里投诉、物理环境不足以及家庭居住空间拥挤等因素,他们无法在校外高效开展器乐练习。其次,在影响学习动机的因素方面,公寓居住环境所带来的限制、家庭成员频繁打断以及负面评价等外部因素均显著削弱了学生的学习动机;相反,家庭支持以及积极评价则在一定程度上能够增强其学习动机,但整体影响相对有限。第三,在影响练习时间的因素方面,“时间限制”与“经济因素”成为最主要的决定变量。繁重的学业任务、家庭责任以及因经济原因必须兼职工作,均显著压缩了学生用于器乐练习的时间。最后,在心理因素方面,研究发现学生普遍存在较强的未来焦虑、就业任用担忧、无助感以及心理压力,这些因素进一步削弱了他们的自我效能感与内在学习动机。

研究结果表明,高等音乐教育学生的校外器乐练习活动总体上是在不利条件下开展的。学生所面对的并不仅仅是物理空间不足,而是由物理、社会、经济及心理等多重因素相互交织形成的**“多维障碍循环 (spiral of obstacles)”**。物理练习空间不足以及邻里投诉等环境压力,是降低学生学习动机的主要外部因素。同时,由经济困难所导致的兼职工作压力及家庭责任进一步阻碍了学生建立稳定而高效的练习规律。从心理层面来看,未来焦虑与失败恐惧则成为影响学生器乐练习习惯及职业发展的重要内部障碍。整体而言,当前的学习环境不仅削弱了学生的技术成长,同时也加重了其心理负担。

本研究所得结果与现有文献具有较高的一致性。学生所经历的物理环境及环境因素问题,进一步印证了**Herfindahl (2023)** 在生态系统理论 (**Ecological Systems Theory**) 框架下关于环境因素重要性的论述。同时,家庭支持对学习动机的积极影响,与**Özmenteş (2012)** 关于家庭音乐环境与学生学习态度关系的研究结论保持一致。本研究发现的时间管理困难及学习负担压力,也与**Edgar (2019)** 关于高校音乐专业学生“过度投入 (**Over-commitment**)”及压力水平的研究结果高度一致。同样,**Hamzah (2013)** 提出的纪律性不足及时间协调困难,也与本研究中“时间限制”主题相吻合。从心理层面来看,学生所经历的心理压力与职业倦怠再次凸显了音乐教育过程的高度挑战性,同时也进一步说明建立完善支持机制的重要性。

基于本研究结果, 建议采取整体性、系统性的干预策略。首先, 音乐教育机构应为学生建设隔音性能良好、便于使用且开放时间灵活的个人练习空间。在教育层面, 教师应结合学生实际生活条件, 加强其自我调节能力、时间管理能力以及心理韧性的培养。与此同时, 建议学生采用短时间、高专注度的练习方式, 并结合心理练习 (Mental Practice) 方法, 以替代长时间而效率较低的机械练习。此外, 应通过开展宣传与教育活动, 提高家庭及社会环境对音乐专业学生的理解与支持。最后, 应进一步完善音乐教育政策, 在学生住宿、奖学金及基础设施建设等方面提供更加完善的保障, 从而为其专业发展构建可持续的学习环境。

关键词: 音乐教育; 器乐教育; 校外器乐练习环境; 器乐练习问题; 器乐演奏表现。

Структурированная Аннотация:

Музыкальное образование играет ключевую роль в художественном развитии личности, а одним из основополагающих компонентов данного процесса является индивидуальная исполнительская практика студента на музыкальном инструменте. В научной литературе проводится принципиальное разграничение между любительским и профессиональным музыкальным образованием. Профессиональное инструментальное обучение определяется как ориентированный на будущую профессиональную деятельность образовательный процесс, выходящий за рамки любительского музицирования и требующий высокой дисциплинированности, технического мастерства и развитых навыков художественной интерпретации. В этом контексте обучение игре на музыкальном инструменте способствует формированию не только исполнительско-технических компетенций, но и качеств, составляющих основу профессиональной этики, таких как саморегуляция, учебная мотивация и управление временем. Вместе с тем устойчивое применение этих навыков студентами музыкальных специальностей в системе высшего образования зависит от многочисленных внешних факторов, включая физические условия внеучебных пространств для занятий, социальные взаимоотношения и психологические обстоятельства. Проблемы, возникающие у студентов за пределами образовательной организации, такие как неподходящие физические условия, трудности в управлении временем и социально-эмоциональное истощение, непосредственно отражаются на качестве их исполнительской деятельности. В связи с этим настоящее исследование строится вокруг следующей исследовательской проблемы: **«С какими трудностями сталкиваются студенты бакалавриата музыкальных направлений подготовки в процессе индивидуальных занятий на инструменте вне образовательной организации?»** Цель исследования заключается в восполнении существующих пробелов в данной области и внесении вклада в совершенствование образовательных программ.

Исследование выполнено в рамках **качественного исследовательского подхода** с использованием **дизайна исследования случая (case study)**, что позволило всесторонне изучить рассматриваемое явление в его естественном контексте. Исследовательская выборка была сформирована методом **стратифицированной выборки**, обеспечивающим более высокую репрезентативность. В исследовании приняли участие 21 студент бакалавриата (12 женщин и 9 мужчин), обучающиеся на факультетах музыкального образования, факультетах изящных искусств и в консерваториях университетов, расположенных во всех семи географических регионах Турции. Исполнительские специализации участников отличались разнообразием и включали гитару, фортепиано, багладу, виолончель, скрипку, флейту, кларнет и вокал. В качестве инструмента сбора данных использовалась **«Форма интервью по проблемам внеучебной инструментальной практики»**, состоящая из четырёх вопросов, окончательная редакция которых была подготовлена с учётом экспертных заключений. Сбор данных осуществлялся посредством очных интервью, а также с использованием онлайн-платформ **Zoom** и **Google Meet**. Полученные материалы были обработаны в программном обеспечении **MAXQDA 24** и проанализированы методом контент-анализа. Коэффициент межэкспертной согласованности кодирования между исследователями составил **83,33 %**.

Результаты исследования были систематизированы по четырём основным тематическим направлениям. Во-первых, применительно к условиям занятий были выделены темы **«факторы окружающей среды»**, **«среда инструментальной практики»** и **«негативное влияние места проживания»**. Подавляющее большинство студентов отметили, что не могут эффективно заниматься

вне образовательной организации вследствие шума, жалоб соседей, неудовлетворительных физических условий и тесноты домашней обстановки. Во-вторых, при анализе факторов, влияющих на мотивацию, было установлено, что такие внешние обстоятельства, как особенности проживания в многоквартирных домах, постоянные отвлечения со стороны членов семьи и негативные комментарии окружающих, существенно снижают уровень мотивации. Напротив, семейная поддержка и положительная обратная связь были определены как факторы, способствующие её повышению, хотя их влияние оказалось относительно ограниченным. В-третьих, ключевыми детерминантами продолжительности занятий стали **«временные ограничения»** и **«экономические факторы»**. Учебная нагрузка, домашние обязанности и необходимость работать по финансовым причинам существенно сокращают время, которое студенты могут посвящать занятиям на инструменте. Наконец, в рамках анализа психологических факторов было выявлено, что студенты испытывают выраженную тревогу относительно будущего, страх отсутствия перспектив трудоустройства, чувство безнадежности и высокий уровень стресса, что отрицательно сказывается на их уверенности в собственных силах и внутренней мотивации.

Полученные результаты свидетельствуют о том, что процессы внеучебной инструментальной практики студентов музыкальных специальностей в системе высшего образования в целом протекают в неблагоприятных условиях. Студенты сталкиваются с **многомерной «спиралью препятствий»**, в которой физические, социальные, экономические и психологические факторы тесно взаимосвязаны. Недостаточность физических условий для занятий и давление со стороны окружающей среды, включая жалобы соседей, выступают основными внешними факторами, снижающими учебную мотивацию студентов. Кроме того, увеличение учебной нагрузки и домашних обязанностей, обусловленное экономическими трудностями, препятствует формированию регулярного и продуктивного режима самостоятельных занятий. С психологической точки зрения тревога по поводу будущего и страх неудачи являются важнейшими внутренними барьерами, негативно влияющими на привычки инструментальной практики и препятствующими профессиональному становлению студентов. Данная ситуация свидетельствует о том, что существующие условия оказывают негативное воздействие как на техническое совершенствование, так и на психологическое благополучие обучающихся.

Полученные результаты демонстрируют значительное сходство с выводами, представленными в современной научной литературе. Проблемы, связанные с физической образовательной средой и внешними условиями, подтверждают важность экологических факторов, подчёркнутую **Herfindahl (2023)** в рамках **Теории экологических систем (Ecological Systems Theory)**. Кроме того, влияние семейной поддержки на учебную мотивацию соответствует результатам исследования **Özmenteş (2012)**, посвящённого взаимосвязи музыкальной среды семьи и учебных установок студентов. Выявленные в настоящем исследовании трудности управления временем и высокая учебная нагрузка согласуются с выводами **Edgar (2019)** относительно феномена **«чрезмерной вовлечённости» (over-commitment)** и стресса у студентов музыкальных специальностей университетов. Аналогичным образом проблемы дисциплины и координации времени, описанные **Hamzah (2013)**, соответствуют выявленной в настоящем исследовании тематике временных ограничений. С позиции психологических факторов стресс и эмоциональное выгорание студентов вновь подчёркивают высокую сложность процесса профессионального музыкального образования и актуализируют необходимость формирования эффективных механизмов психологической и педагогической поддержки.

На основании результатов исследования рекомендуется применение комплексного подхода к решению выявленных проблем. Прежде всего образовательным учреждениям, осуществляющим подготовку в области музыкального образования, следует обеспечить студентов доступными индивидуальными помещениями для занятий с качественной звукоизоляцией и гибким режимом использования. В педагогическом аспекте преподавателям рекомендуется оказывать студентам поддержку в развитии навыков саморегуляции, управления временем и психологической устойчивости с учётом их жизненных условий. Самим студентам рекомендуется отдавать предпочтение кратковременным, но интенсивным и целенаправленным занятиям, а также использовать методы мысленной практики вместо продолжительных и малоэффективных репетиций. Кроме того, необходимо реализовывать просветительские мероприятия, направленные на повышение уровня поддержки со стороны семьи и ближайшего социального окружения. Наконец, важным представляется совершенствование государственной политики в сфере музыкального образования с учётом потребностей студентов в обеспечении жильём, предоставлении стипендиальной поддержки и

развитии инфраструктуры, что позволит создать устойчивые условия для их профессионального развития.

Ключевые слова: музыкальное образование; инструментальное обучение; внеучебные условия инструментальной практики; проблемы инструментальной практики; инструментальное исполнительство.

संरचित सारांश:

संगीत शिक्षा किसी व्यक्ति के कलात्मक विकास में केंद्रीय भूमिका निभाती है, और इस प्रक्रिया के मूलभूत आधारों में से एक वह व्यक्तिगत वाद्य-अभ्यास है जिसे विद्यार्थी अपने वाद्य पर नियमित रूप से करता है। विद्यमान साहित्य में शौकिया (Amateur) तथा व्यावसायिक (Professional) संगीत शिक्षा के बीच एक मौलिक भेद स्थापित किया गया है। व्यावसायिक वाद्य-शिक्षा को एक ऐसे करियर-केंद्रित शैक्षिक प्रक्रम के रूप में परिभाषित किया जाता है, जो केवल रुचि या शौक से आगे बढ़कर उच्च स्तर के अनुशासन, तकनीकी दक्षता तथा कलात्मक व्याख्यात्मक क्षमता की अपेक्षा करता है। इस संदर्भ में वाद्य-शिक्षा केवल विद्यार्थियों की तकनीकी दक्षताओं का विकास ही नहीं करती, बल्कि व्यावसायिक नैतिकता से संबंधित आत्म-नियमन (Self-regulation), प्रेरणा (Motivation) तथा समय-प्रबंधन (Time Management) जैसी क्षमताओं के विकास में भी महत्वपूर्ण योगदान देती है। तथापि, उच्च शिक्षा प्राप्त कर रहे संगीत विद्यार्थियों द्वारा इन क्षमताओं का सतत एवं प्रभावी उपयोग अनेक बाह्य कारकों पर निर्भर करता है, जिनमें विद्यालय/विश्वविद्यालय के बाहर उपलब्ध अभ्यास-परिवेश की भौतिक परिस्थितियाँ, सामाजिक संबंध तथा मनोवैज्ञानिक कारक प्रमुख हैं। संस्थान के बाहर विद्यार्थियों को जिन समस्याओं का सामना करना पड़ता है—जैसे अनुपयुक्त भौतिक वातावरण, समय-प्रबंधन संबंधी कठिनाइयाँ तथा सामाजिक-भावनात्मक थकान—वे उनके वाद्य-प्रदर्शन की गुणवत्ता को प्रत्यक्ष रूप से प्रभावित करती हैं। इसी परिप्रेक्ष्य में यह अध्ययन निम्नलिखित मूल अनुसंधान प्रश्न पर आधारित है: **“उच्च शिक्षा में संगीत शिक्षा प्राप्त कर रहे स्नातक स्तर के विद्यार्थियों को संस्थान के बाहर स्थित वाद्य-अभ्यास परिवेशों में किन समस्याओं का सामना करना पड़ता है?”** अध्ययन का उद्देश्य इस क्षेत्र में विद्यमान ज्ञानगत रिक्तियों की पूर्ति करना तथा संगीत शिक्षा कार्यक्रमों के विकास हेतु वैज्ञानिक योगदान प्रदान करना है।

यह अध्ययन गुणात्मक अनुसंधान (Qualitative Research) की रूपरेखा के अंतर्गत **केस स्टडी (Case Study)** अनुसंधान-डिज़ाइन पर आधारित है, जिससे अध्ययन-विषय का उसके प्राकृतिक संदर्भ में गहन विश्लेषण संभव हो सका। अध्ययन समूह का चयन **स्तरीकृत नमूनाकरण (Stratified Sampling)** विधि द्वारा किया गया, जिससे नमूने की प्रतिनिधित्व क्षमता में वृद्धि हो सके। इस संदर्भ में तुर्किये के सातों भौगोलिक क्षेत्रों में स्थित विश्वविद्यालयों के संगीत शिक्षा विभागों, ललित कला संकायों तथा कंजरवेटरी (Conservatories) से कुल 21 स्नातक विद्यार्थी (12 महिला एवं 9 पुरुष) अध्ययन में सम्मिलित किए गए। प्रतिभागियों के वाद्यों में विविधता पाई गई, जिनमें गिटार, पियानो, बागलामा (Bağlama), वायलोन्सेलो, वायलिन, बाँसुरी, क्लैरिनेट तथा गायन सम्मिलित थे। आँकड़ों के संकलन हेतु विशेषज्ञों की राय के आधार पर अंतिम रूप प्रदान की गई **“विद्यालय-बाह्य वाद्य-अभ्यास समस्याएँ साक्षात्कार प्रपत्र” (Out-of-School Instrument Practice Problems Interview Form)** का उपयोग किया गया, जिसमें चार प्रश्न सम्मिलित थे। आँकड़े प्रतिभागियों से प्रत्यक्ष साक्षात्कारों अथवा Zoom तथा Google Meet जैसे ऑनलाइन मंचों के माध्यम से संकलित किए गए। तत्पश्चात् सभी आँकड़ों को **MAXQDA 24** सॉफ्टवेयर में स्थानांतरित कर **विषयवस्तु विश्लेषण (Content Analysis)** के अधीन रखा गया। शोधकर्ताओं के मध्य कोडिंग की अंतर-मूल्यांकनकर्ता विश्वसनीयता (Inter-coder Reliability) **83.33%** प्राप्त हुई।

अनुसंधान के निष्कर्ष चार प्रमुख विषयगत श्रेणियों के अंतर्गत संगठित किए गए। प्रथम, अभ्यास-परिवेश के संदर्भ में **“पर्यावरणीय कारक”**, **“वाद्य-अभ्यास वातावरण”** तथा **“निवास-स्थान के नकारात्मक प्रभाव”** प्रमुख विषयों के रूप में उभरे। अधिकांश विद्यार्थियों ने यह व्यक्त किया कि शोर, पड़ोसियों की शिकायतें, अपर्याप्त भौतिक सुविधाएँ तथा भीड़भाड़ वाले घरेलू वातावरण के कारण वे संस्थान के बाहर प्रभावी ढंग से अभ्यास नहीं कर पाते। द्वितीय, प्रेरणा को प्रभावित करने वाले कारकों के विश्लेषण से ज्ञात हुआ कि अपार्टमेंट-जीवन की सीमाएँ, परिवार के सदस्यों द्वारा बार-बार होने वाले व्यवधान तथा नकारात्मक टिप्पणियाँ विद्यार्थियों की प्रेरणा को कम करती हैं। इसके विपरीत, पारिवारिक सहयोग तथा सकारात्मक प्रतिक्रियाएँ प्रेरणा-वृद्धि में सहायक कारक के रूप में सामने आईं, यद्यपि उनका प्रभाव अपेक्षाकृत सीमित पाया गया। तृतीय, अभ्यास की अवधि को प्रभावित करने वाले कारकों में **“समय-संबंधी प्रतिबंध”** तथा **“आर्थिक कारक”** प्रमुख निर्धारक सिद्ध हुए। अत्यधिक शैक्षणिक कार्यभार, घरेलू उत्तरदायित्व तथा आर्थिक कारणों से कार्य करने की आवश्यकता विद्यार्थियों द्वारा वाद्य-अभ्यास हेतु उपलब्ध समय को सीमित कर देती है। अंततः, मनोवैज्ञानिक कारकों के

अंतर्गत यह निर्धारित हुआ कि विद्यार्थी भविष्य संबंधी तीव्र चिंता, नियुक्ति न मिलने का भय, निराशा तथा तनाव का अनुभव करते हैं, जिससे उनका आत्मविश्वास तथा आंतरिक प्रेरणा नकारात्मक रूप से प्रभावित होती है।

अनुसंधान के परिणाम यह संकेत करते हैं कि उच्च शिक्षा में संगीत शिक्षा प्राप्त कर रहे विद्यार्थियों की संस्थान-बाह्य वाद्य-अभ्यास प्रक्रियाएँ मूलतः प्रतिकूल परिस्थितियों में संपन्न होती हैं। विद्यार्थी केवल भौतिक सुविधाओं की कमी ही नहीं, बल्कि भौतिक, सामाजिक, आर्थिक तथा मनोवैज्ञानिक कारकों के पारस्परिक अंतर्संबंध से निर्मित एक “**बहुआयामी अवरोध-चक्र (Spiral of Obstacles)**” का सामना करते हैं। अपर्याप्त अभ्यास-स्थल तथा पड़ोसियों की शिकायतों जैसे पर्यावरणीय दबाव विद्यार्थियों की प्रेरणा को कम करने वाले प्रमुख बाह्य कारक हैं। इसके अतिरिक्त, आर्थिक कठिनाइयों के परिणामस्वरूप बढ़ा हुआ कार्यभार तथा घरेलू उत्तरदायित्व विद्यार्थियों को नियमित एवं प्रभावी अभ्यास-अनुशासन विकसित करने से रोकते हैं। मनोवैज्ञानिक दृष्टि से भविष्य संबंधी चिंता तथा असफलता का भय ऐसे प्रमुख आंतरिक अवरोध हैं जो विद्यार्थियों की वाद्य-अभ्यास आदतों को कमजोर करते हैं तथा उनके व्यावसायिक विकास में बाधा उत्पन्न करते हैं। यह समग्र परिदृश्य इस तथ्य को स्पष्ट करता है कि वर्तमान परिस्थितियाँ विद्यार्थियों को तकनीकी तथा मानसिक—दोनों स्तरों पर गंभीर रूप से प्रभावित करती हैं।

प्राप्त निष्कर्ष विद्यमान साहित्य में प्रकाशित अन्य अध्ययनों के परिणामों के साथ उल्लेखनीय समानता प्रदर्शित करते हैं। विद्यार्थियों द्वारा अनुभव की गई भौतिक एवं पर्यावरणीय समस्याएँ **Herfindahl (2023)** द्वारा **पारिस्थितिक तंत्र सिद्धांत (Ecological Systems Theory)** के अंतर्गत प्रतिपादित पर्यावरणीय कारकों के महत्व की पुष्टि करती हैं। इसी प्रकार, प्रेरणा पर पारिवारिक सहयोग का सकारात्मक प्रभाव **Özmenteş (2012)** द्वारा घरेलू संगीत-परिवेश एवं विद्यार्थियों के दृष्टिकोणों के मध्य संबंध संबंधी निष्कर्षों के अनुरूप है। अध्ययन में पहचानी गई समय-प्रबंधन संबंधी कठिनाइयाँ तथा कार्यभार का दबाव **Edgar (2019)** द्वारा विश्वविद्यालयी संगीत विद्यार्थियों में वर्णित “**अत्यधिक प्रतिबद्धता (Over-commitment)**” तथा तनाव संबंधी निष्कर्षों से समानता रखता है। इसी प्रकार, **Hamzah (2013)** द्वारा उल्लिखित अनुशासन एवं समय-समन्वय संबंधी समस्याएँ भी इस अध्ययन में पहचानी गई समय-संबंधी प्रतिबंधों की थीम के अनुरूप हैं। मनोवैज्ञानिक दृष्टिकोण से विद्यार्थियों द्वारा अनुभव किया गया तनाव एवं मानसिक थकान पुनः इस तथ्य को रेखांकित करती है कि संगीत शिक्षा एक अत्यंत चुनौतीपूर्ण प्रक्रिया है तथा इसके लिए प्रभावी समर्थन तंत्रों की स्थापना अत्यावश्यक है।

अनुसंधान के निष्कर्षों के आधार पर समस्या के समाधान हेतु एक समग्र (Holistic) दृष्टिकोण अपनाने की अनुशंसा की जाती है। सर्वप्रथम, संगीत शिक्षा प्रदान करने वाले संस्थानों को विद्यार्थियों के लिए ध्वनि-रोधी, सुलभ तथा लचीले उपयोग-समय वाले व्यक्तिगत अभ्यास-कक्ष उपलब्ध कराने चाहिए। शैक्षिक स्तर पर शिक्षकों को विद्यार्थियों की जीवन-परिस्थितियों को ध्यान में रखते हुए आत्म-नियमन, समय-प्रबंधन तथा मनोवैज्ञानिक प्रत्यास्थता (Psychological Resilience) के विकास में मार्गदर्शन प्रदान करना चाहिए। विद्यार्थियों को भी लंबे किंतु अल्प-प्रभावी अभ्यास के स्थान पर संक्षिप्त, केंद्रित अभ्यास-सत्रों तथा मानसिक अभ्यास (Mental Practice) विधियों का उपयोग करने की अनुशंसा की जाती है। साथ ही, परिवारों एवं सामाजिक परिवेश में सहयोग की भावना को बढ़ाने के उद्देश्य से जागरूकता कार्यक्रम आयोजित किए जाने चाहिए। अंततः, विद्यार्थियों की आवास, छात्रवृत्ति तथा अवसंरचनात्मक आवश्यकताओं को ध्यान में रखते हुए संगीत शिक्षा नीतियों का पुनर्गठन आवश्यक है, जिससे उनके व्यावसायिक विकास के लिए एक स्थायी एवं सहायक शैक्षिक वातावरण सुनिश्चित किया जा सके।

कुंजीशब्द: संगीत शिक्षा; वाद्य-शिक्षा; विद्यालय-बाह्य वाद्य-अभ्यास परिवेश; वाद्य-अभ्यास संबंधी समस्याएँ; वाद्य-प्रदर्शन।

Yapılandırılmış Özet:

Müzik eğitimi, bireyin sanatsal gelişiminde merkezi bir rol oynamaktadır ve bu sürecin temel taşlarından biri de öğrencinin enstrümanı üzerinde gerçekleştirdiği bireysel çalışmalardır. Alanyazın incelendiğinde, amatör ve profesyonel müzik eğitimi arasında temel bir ayrım bulunmaktadır. Profesyonel enstrüman eğitimi; yoğun bir disiplin, teknik yeterlilik ve sanatsal yorumlama becerileri gerektiren, hobinin ötesine geçen, kariyer odaklı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda enstrüman eğitimi, öğrencinin yalnızca teknik becerilerini şekillendirmekle kalmaz, aynı zamanda öz düzenleme, motivasyon ve zaman yönetimi gibi mesleki etiğin parçası olan özellikleri de geliştirir. Ancak, yükseköğretim düzeyindeki müzik öğrencilerinin bu becerileri sürdürülebilir bir şekilde uygulayabilmeleri; okul dışı ortamlardaki fiziksel koşullar, sosyal ilişkiler ve psikolojik faktörler gibi birçok dışsal değişkene bağlıdır. Öğrencilerin okul dışında

karşılaştıkları uygunsuz fiziksel çevre, zaman yönetimi zorlukları ve sosyal-duygusal tükenmişlik gibi sorunlar, performanslarının kalitesini doğrudan etkileyebilmektedir. Bu doğrultuda araştırma, “Yükseköğretimde lisans düzeyinde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” temel problem cümlesi etrafında şekillenmiştir. Çalışma, bu alandaki eksiklikleri gidermeyi ve eğitim programlarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, konunun kendi doğal ortamında derinlemesine incelenmesine olanak tanıyan nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu, evreni temsil etme yeteneğini artırmak amacıyla tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu kapsamda araştırmaya, Türkiye’nin yedi coğrafi bölgesindeki üniversitelerin müzik eğitimi ana bilim dalları, güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvarlarında öğrenim gören toplam 21 lisans öğrencisi (12 kadın, 9 erkek) dahil edilmiştir. Katılımcıların enstrüman dağılımı; gitar, piyano, bağlama, çello, keman, flüt, klarnet ve şan dahil olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Veri toplama aracı olarak, uzman görüşleri doğrultusunda nihai hale getirilen ve dört sorudan oluşan “Okul Dışı Enstrüman Çalışma Sorunları Görüşme Formu” kullanılmıştır. Veriler, katılımcılarla yüz yüze görüşmeler veya çevrim içi platformlar (Zoom ve Google Meet gibi) aracılığıyla toplanmıştır. Toplanan veriler MAXQDA 24 programına aktarılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmacılar arası kodlayıcı güvenilirliği %83,33 olarak hesaplanmıştır.

Araştırma bulguları dört ana başlık altında toplanmıştır. İlk olarak, çalışma ortamına ilişkin olarak “çevresel faktörler”, “enstrüman çalışma ortamı” ve “yaşanılan yerin olumsuz etkileri” temaları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu; gürültü, komşu baskısı, yetersiz fiziksel koşullar ve kalabalık ev ortamı gibi sorunlar nedeniyle okul dışında verimli çalışamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci olarak, motivasyonu etkileyen faktörler incelendiğinde; apartman yaşamının dezavantajları, aile bireylerinin müdahaleleri ve olumsuz yorumlar gibi dışsal etkenlerin motivasyonu düşürdüğü gözlenmiştir. Buna karşılık, aile desteği ve olumlu yorumların ise sınırlı düzeyde de olsa motivasyonu artıran faktörler olduğu belirlenmiştir. Üçüncü olarak, çalışma süresini etkileyen durumlarda “zamana dayalı sınırlılıklar” ve “ekonomik faktörler” belirleyici olmuştur. İş yükü, ev sorumlulukları ve ekonomik nedenlerle çalışmak zorunda olunması, öğrencilerin enstrümanlarına ayırdıkları süreyi kısıtlamaktadır. Son olarak, psikolojik faktörler temasında; öğrencilerin yoğun gelecek kaygısı, atanamama korkusu, umutsuzluk ve stres yaşadıkları, bu durumun öğrencilerin öz güvenlerini ve içsel motivasyonlarını olumsuz etkilediği belirlenmiştir.

Araştırma sonuçları, yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı enstrüman çalışma süreçlerinin esasen elverişsiz koşullar altında gerçekleştiğini göstermektedir. Öğrenciler; yalnızca fiziksel mekân eksikliğinin değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve psikolojik faktörlerin de iç içe geçtiği çok boyutlu bir “engeller sarmalı” ile mücadele etmektedir. Fiziksel çevrenin yetersizliği ve çevresel baskılar (komşu şikayetleri gibi), öğrencilerin motivasyonunu düşüren temel dışsal faktörlerdir. Ayrıca, ekonomik zorluklardan kaynaklanan iş yükü artışı ve ev içi sorumluluklar, öğrencilerin düzenli ve verimli bir çalışma rutini oluşturmalarını engellemektedir. Psikolojik açıdan ise gelecek kaygısı ve başarısızlık korkusu, öğrencilerin enstrüman çalışma alışkanlıklarına zarar veren ve mesleki gelişimlerini engelleyen önemli içsel bariyerler olarak öne çıkmaktadır. Bu tablo, mevcut koşulların öğrencileri hem teknik hem de zihinsel olarak yıpratıldığını ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgular alanyazındaki diğer çalışmalarla önemli benzerlikler göstermektedir. Öğrencilerin yaşadığı fiziksel çevre ve ortam sorunları, Herfindahl (2023) tarafından Ekolojik Sistemler Kuramı bağlamında vurgulanan çevresel faktörlerin önemini desteklemektedir. Ayrıca aile desteğinin motivasyon üzerindeki etkisi, Özmenteş (2012) tarafından ortaya konan evdeki müzik ortamı ile öğrenci tutumları arasındaki ilişkiye dair bulgularla örtüşmektedir. Çalışmada tespit edilen zaman yönetimi sorunları ve iş yükü baskısı, Edgar (2019) tarafından üniversite müzik öğrencilerinde gözlenen “aşırı adanmışlık” ve stres bulgularıyla paralellik göstermektedir. Benzer şekilde, Hamzah (2013) tarafından ifade edilen disiplin ve zaman koordinasyonu sorunları, bu araştırmadaki zamana dayalı sınırlılıklar temasıyla uyumludur. Psikolojik faktörler açısından bakıldığında, öğrencilerin yaşadığı stres ve tükenmişlik, müzik eğitimi sürecinin zorlu doğasını bir kez daha gözler önüne sermekte ve yeterli destek mekanizmalarına duyulan ihtiyacın altını çizmektedir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda, problemin çözümüne yönelik bütüncül bir yaklaşım önerilmektedir. Öncelikli olarak, müzik eğitimi veren kurumların öğrenciler için esnek kullanım saatlerine sahip, erişilebilir veyalıtmalı bireysel çalışma alanları oluşturması gerekmektedir. Eğitsel boyutta ise eğitmenlerin, öğrencilerin yaşam koşullarını dikkate alarak onları öz düzenleme, zaman yönetimi ve psikolojik

sağlamlık konularında yönlendirmesi önem arz etmektedir. Öğrencilere, uzun ve verimsiz çalışmalar yerine kısa, odaklanmış oturumlar ve zihinsel çalışma (mental pratik) yöntemlerini kullanmaları önerilmektedir. Ailelerin farkındalığını ve sosyal çevreden gelecek desteği artırmak amacıyla bilgilendirme faaliyetleri yürütülmelidir. Son olarak, öğrencilerin barınma, burs ve altyapı ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde müzik eğitimi politikalarının yeniden düzenlenmesi, mesleki gelişim için sürdürülebilir bir ortam sağlanması açısından elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Enstrüman Eğitimi, Okul Dışı Enstrüman Çalışma Ortamları, Enstrüman Çalışma Sorunları, Enstrüman Performansı

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Problems Encountered by Students of Music Education in Higher Education in Non-school Instrument Practice Environments

Introduction

Music education plays a central role in an individual's artistic and cultural development, and one of the cornerstones of this education is the individual practice that students undertake on their instruments. In its most comprehensive definition, music education is "the process of instilling musical behaviour or bringing about a change in musical behaviour" (Uçan, 1994, p. 14). Whilst music education is an effective tool for supporting children's cognitive, affective, psychomotor and social development, it is also regarded as a consistent, systematic and analytical endeavour aimed at examining the fundamental concepts and ideals underlying the processes of teaching and learning music (Yanmaz Düzbatan, 2025, p. 241).

One of the fundamental distinctions in the field of music education is the difference between amateur instrumental education and professional instrumental education. Uçan (2005, p. 31) defines amateur music education as follows: "It is a type of education conducted for individuals who have an amateur-level interest, desire and talent for music or a specific area of music". The aim of amateur music education is to facilitate musical participation, develop aesthetic enjoyment and create a sense of fulfilment. Fenmen notes that a country's music finds life and develops through professional musicians, yet the contribution of amateur musicians is of a magnitude that cannot be underestimated. Amateur musicians are not the enemies of seriousness, nor are they indifferent or undisciplined; on the contrary, they are the very people who nourish the art. There is a great need for creative musicians for innovations in the field of art (Say, 2001, p. 82). Creative music education is divided into sub-categories such as choral, Orff and instrumental training. The instrumental training aspect of creative music education is a process that is individually tailored, has no set curriculum and is shaped according to the individual's wishes and requests. Instrumental training within vocational music education, however, focuses on the goal of a professional career as a performer, educator or composer in the future. Uçan (1994, p. 73) draws attention to the professional orientation of the process with a definition that clearly sets out the objectives of vocational education in the arts. "Vocational arts education aims to impart the artistic behaviours and accumulated knowledge required by the profession to those who have chosen, wish to choose, or are likely to choose a profession related to the arts as a whole, a branch, or a discipline, or to a specific role within that whole, branch, or discipline."

Professional instrumental training requires students to develop their technical proficiency, repertoire knowledge and artistic interpretative skills through intensive discipline in accordance with academic standards. In this context, for students undertaking professional music education, individual instrumental practice is no longer a hobby, but an uninterrupted, meticulous and at times demanding professional development process that forms the very foundation of professional competence. This intensive process shapes not only the student's technical skills, but also

characteristics that form part of professional ethics, such as personal responsibility, time management and self-discipline. Uslu (1998, p. 15) provides the following information regarding instrumental training: “Instrumental training is an educational field that creates significant impacts as a result of the perception and experience of musical and consequently artistic sensations in the lives of individuals and societies. Through instrumental training, people can come to know themselves more intimately, realise their potential, and assess their talents.”

Instrumental education, one of the cornerstones of professional music education and particularly of music education programmes in higher education, is a multifaceted process that enables the trainee to maximise both their individual talent and musical knowledge through their own instrument, whilst also acquiring the teaching principles, methods and techniques necessary for their future profession (Biber Öz; 2001; Soykunt et al., 2023). Albuz (2001, p. 7) notes that instrumental training is a fundamental and crucial element for a prospective music teacher. Through this training, the trainee teacher will not only build a repertoire of educational music but will also acquire a distinguished collection drawn from national and universal musical works, thereby preparing themselves optimally for their professional life. Instrumental training is a specialised field where the student concretises their musical skills, develops a disciplined work ethic and enhances their aesthetic sensitivity. As Nusseck and Spahn (2021, p. 2) note, music students must practise intensively to acquire professional competence, and this practice is decisive in the development not only of technical skills but also of self-efficacy, motivation and self-regulation skills.

One of the fundamental objectives of music education is for the student to develop not only a performance-oriented approach but also a sustainable learning discipline. In this context, instrumental practice is regarded as the cornerstone of musical identity and expressive power. Evans and Bonneville Roussy (2015) emphasised that meeting music students’ needs for autonomy and competence enhances their intrinsic motivation towards instrumental practice and strengthens their long-term desire to learn. In music education, student motivation is a decisive factor in terms of success and retention. Umuzdaş and Yağız (2020) noted that energetic, patient, engaged and constructive teacher behaviour influences students’ motivation for instrumental practice and increases their willingness to practise, whereas indifference, excessive criticism or negative emotions reduce the student’s motivation to practise. In this regard, it can be stated that teacher-student relationships lie at the heart of the emotional process related to instrumental practice.

Among the primary challenges faced by music education students when practising their instruments outside of school settings are a lack of suitable physical environments, difficulties with time management, academic workload, loss of motivation, and social-emotional burnout (Edgar, 2019; Nusseck & Spahn, 2021; Tosun & Özkeleş, 2023). In addressing these challenges, the development of self-regulation strategies by students and the creation of a supportive learning environment by teaching staff play a significant role. Harris (2019) notes that music education programmes require pedagogical approaches that foster not only technical but also emotional resilience in students. For instrumental practice to be carried out effectively, planned practice, self-assessment and psychological well-being must all be present. Hamzah (2013) states that the problems music students encounter most frequently during group rehearsals and individual practice sessions relate to discipline, time management and the sustainability of motivation.

In this regard, the development of effective strategies by students in their instrumental practice is of critical importance in terms of the quality of musical performance. However, music students’ ability to apply these strategies in a sustainable manner is not limited to individual effort or intrinsic motivation alone. When practising their instruments outside school, students are confronted with numerous external factors, such as family support, the physical conditions of the practice environment, accommodation facilities, social relationships and psychological factors. According to Özmenteş (2012), the musical environment in which an individual is situated directly shapes their

attitudes towards music and their practice habits. Consequently, these multi-dimensional interactions experienced in out-of-school practice environments can significantly influence students' motivation levels, self-regulation skills, and performance development.

In this context, examining the challenges faced by music education students whilst practising their instruments outside school is regarded as an important area of research aimed at enhancing the quality of instrumental education. This situation is considered worthy of investigation both to understand students' individual practice habits and to contribute to the development of support mechanisms within higher education music teaching programmes that meet these needs. Accordingly, the research question has been formulated as: "What are the challenges faced by undergraduate students studying music in higher education when practising outside school?"*

In light of this main research question, the following sub-questions were addressed:

- What are the opportunities for out-of-school practice environments available to students studying music in higher education, and how do these environments affect their instrumental practice?
- What are the factors influencing the out-of-school instrumental practice of students studying music in higher education?
- What are the factors influencing the duration of out-of-school instrumental practice among students studying music in higher education?
- What are the psychological factors influencing the out-of-school instrumental practice of students studying music in higher education?

Method

This study was designed using a qualitative research approach. Qualitative research is multi-method in focus, involves an interpretative and natural approach to the subject, and entails the examined use and collection of various empirical materials (case studies, personal experience, introspective, life stories, interviews, observational, historical, interactive and visual texts) that define routine and problematic moments and meanings in individuals' lives (Denzin & Lincoln, 2005, p. 5). In this vein, whilst adhering to certain guidelines within the qualitative research framework, a case study design was employed to examine the existing situation and event in depth. The case study design is a method in which data is systematically collected and analysed regarding one or more events, environments, programmes, social groups, or other interconnected systems (McMillan, 2000), with the aim of ensuring a clear understanding of cause-and-effect relationships and identifying areas for future detailed research (Gökçek, 2009).

* For various studies on music education, instrumental music education, piano education, music teaching methods, instrumental learning and teaching processes, musical performance, students' attitudes and self-efficacy toward instrumental music courses, and different approaches, methods, and practices employed in music education, see also: Sonsel (2018), Özçelik ve Tuncer (2019), Lehimler ve Kaliver (2019), Arslan ve Gül (2019), Turhal ve Akgül Barış (2019), Gün (2019), Özçelik Herdem (2019), Avcı (2019), Altunbaş Yavuz ve Aktaş (2020), Akbulut Bilici et al. (2020), Demirtaş ve Özçelik (2020), Çiftçi (2020), Üstün ve Albuz (2020), Kale ve Gül (2020), Demirtaş ve Özçelik (2020), Çiftçi (2020), Üstün ve Albuz (2020), Kale ve Gül (2020), Doğan (2020), Ayyıldız ve Yıldız (2020), Demirtaş (2020), Çiçek (2020), Aydın Erdem ve Erdem (2021), Karahmet Balcı ve Coşkun (2021), Parpu ve Özçelik (2021), Özkan ve Güdek (2021), Kılbaş et al. (2022), Yılmaz ve Temiz (2023), Ünver ve Temiz (2023), Orar et al. (2023), Yılmaz ve Temiz (2024), Uçar ve Aksoy (2025), Varış ve Cesur (2012), Güdek ve Öziskender (2013), Aksu (2013), Gün ve Köse (2013), Nart (2013), Gün ve Karakelle (2013), Koca (2013), Tanınmış (2013), Şeker ve Saygı (2013), Topoğlu ve Ünal Öney (2013), Aytemur ve Eldemir (2013), Özkişi (2013), Şeker ve Saygı (2013), Aksu ve Çelenk (2014), Bulut ve Kılınç (2014), Sönmezöz (2014), Burak et al. (2014), Gün ve Yıldız (2014), Akyüzlüer (2014), Taşdemir (2014), Yılmaz (2014), Şişman ve Mustan Dönmez (2016), Güdek ve Öztürk (2016), Büyükköse et al. (2016), Bilgin ve Coşkun (2017), Üstün ve Kaya (2016), Kabataş (2017), Aycan (2017), Sever (2017), Açıksöz ve Güdek (2018), Mentiş Köksöy (2018), Üstün (2018), Gün (2018), Soycan ve Hamzaoglu Birer (2018), Akdeniz (2018), Özal Göncü ve Azmioğlu (2018), Türkmen (2018), Türkmen ve Özal Göncü (2018), Akyürek (2018), Mamaç (2018), Topoğlu ve Topoğlu (2018), Özçelik Herdem (2018), Şenoğlu Özdemir ve Can (2019), Gün ve Özkasnaklı (2019), Eminova (2020), Güdek ve Yılmaz (2020), Sakarya ve Zahal (2020), Bolat ve Malkoç (2021), Sezen ve Özerdem (2021), Çalhan ve Uslu (2025).

Study Group

When determining the study group for this research, a stratified sampling approach was adopted. Stratified sampling is “a sampling method that identifies sub-groups within the population and ensures they are represented in the sample in proportion to their share of the total population” (Büyüköztürk et al., 2017). Accordingly, universities in Turkey were grouped into strata based on seven geographical regions. Following the creation of these strata, universities were selected for the study group using the convenience sampling method, with the aim of collecting data from one university per stratum. The convenience sampling method is a technique where samples are selected based on ease of access, designed to expedite the research process and ensure practicality (Yıldırım & Şimşek, 2013). Accordingly, the population of the study consists of the departments of all universities offering music education in Turkey; Turkey’s seven geographical regions were accepted as strata, and three institutions from each region were included in the sample, with the institutions selected in accordance with the convenience sampling method. Demographic data regarding the participants in the study are presented in Table 1.

Table 1: Table of Demographic Data on Participants in the Study

Region	University	Gender	Age	Class	Instrument	Place of Residence	School Hours	Working in Any Job
Mediterranean region	Mehmet Akif Ersoy Uni.	Female	19	2	Bağlama	Shared Hall of Residence	22:00	Not working
	İskenderun Teknik Uni.	Male	20	2	Viyolonsel	Shared Student House	19:00	Private Lessons
	Osmaniye Korkut Ata Uni.	Male	38	2	Bağlama	Family Home	17:00	Halk Eğitimi Merkezi
Eastern Anatolia region	Atatürk Uni.	Male	21	4	Gitar	Shared Student House	17:00	Not working
	Kafkas Uni.	Female	42	4	Piyano	Family Home	22:00	Not working
	Yüzüncü Yıl Uni.	Male	22	3	Gitar	Family Home	20:00	Not working
Aegean Region	Pamukkale Uni.	Female	21	1	Viyolonsel	Relatives' House	20:00	Not working
	Sıtkı Koçman Uni.	Female	19	2	Klarnet	Family Home	21:00	Not working
	Afyon Kocatepe Uni.	Male	34	4	Şan	Private Student House	22:00	Private Lessons
Southeastern Anatolia Region	Dicle Uni.	Female	18	2	Gitar	Family Home	17:00	Not working
	Gaziantep Uni.	Female	21	3	Şan	Family Home	20:00	Private Lessons
	Harran Uni.	Male	21	3	Viyola	Shared Student House	18:00	Private Lessons
Central Anatolia region	Gazi Uni.	Male	19	2	Gitar	Shared Hall of Residence	21:00	Not working
	Hacettepe Uni.	Male	18	1	Piyano	Family Home	22:00	Not working
	Necmettin Uni.	Female	23	3	Keman	Family Home	22:00	Not working
Black Sea region	Giresun Uni.	Female	20	3	Piyano	Family Home	17:00	Not working
	Karabük Uni.	Male	24	4	Piyano	Private Student House	23:00	Private Lessons
	Trabzon Uni.	Female	22	4+	Keman	Shared Student House	23:00	Not working
Marmara region	Balıkesir Uni.	Female	22	4	Viyolonsel	Shared Hall of Residence	21:00	Private Lessons
	Marmara Uni.	Female	23	4	Şan	Shared Student House	17:00	Private Lessons
	Uludağ Uni.	Female	21	4	Flüt	Shared Student House	19:00	Private Lessons

Table 1 provides demographic information on the participants. In order to conduct an in-depth examination of the problems encountered by music students in higher education in out-of-school instrumental practice environments, care was taken to include students studying at universities, both in music education departments and in the music sections of faculties of fine arts, as well as at conservatoires. Furthermore, by considering the diversity of instruments and classes, the aim was to assess the nature of the challenges faced in a more comprehensive manner. Additionally, an examination of Table 1 reveals a marked diversity in the demographic and educational conditions of students studying music in higher education across Turkey’s seven regions. The students’ ages range from 18 to 42; whilst the gender distribution is generally balanced, there are more female students in the Marmara, Aegean and Black Sea regions and more male students in the Eastern and Central Anatolia regions; however, the fact that the study included 12 women and

nine men is considered significant in terms of gender equality. In terms of primary instruments, the range is broad, encompassing guitar, bağlama, violin, piano, cello, flute, clarinet and voice; accommodation conditions, meanwhile, vary, including shared halls of residence, student flats, family homes and staying with relatives. Whilst school hours vary between 17:00 and 23:00, most students do not work; those who do are generally employed in areas such as private tuition or live music.

Data Collection Tools and Process

This study aims to examine the challenges music students in higher education face in their out-of-school instrumental practice environments. Accordingly, the “Personal Information Form” and the “Out-of-School Instrumental Practice Challenges Interview Form”, developed by the researchers to examine the views of music students in higher education regarding the challenges they face whilst practising their instruments outside school, were utilised. A structured interview is a data collection method in which the researcher prepares questions in a specific order. This method facilitates easy coding and analysis of the data, simplifies measurement, and enables a thorough exploration of the research (Büyükoztürk et al., 2017).

Accordingly, prior to creating the structured interview form, the researchers prepared a pool of questions. The pool, comprising a total of seven questions, was submitted for review to two subject matter experts and one assessment and evaluation expert. Following feedback from the two subject matter experts, the number of questions was reduced to five; after the assessment and evaluation expert noted that two questions were repetitive, these two were combined into a single question, resulting in the “Interview Form on Problems with Extracurricular Instrumental Music Practice”, comprising four questions, which was used as the data collection tool for the study.

Ethical committee approvals were obtained prior to the data collection process, after which the data collection process commenced. Data collection was conducted face-to-face with some participants and via online platforms (Zoom, Google Meet) with others.

Data Analysis

In this study, which aimed to identify the challenges faced by students studying music education in higher education within out-of-school practice environments, the content analysis method-one of the qualitative research analysis techniques-was employed. Content analysis is defined as a systematic technique involving the conceptualisation of data collected within the scope of the research, the logical organisation of the concepts that emerge in this context, and the summarisation of the data through the identification of themes and codes that explain the data (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Accordingly, the data collected within the scope of the research were transferred to the qualitative research analysis software MAXQDA 24, and each researcher worked on different files. Subsequently, the data were first transcribed by the researchers. Subsequently, each researcher worked on the transcripts independently. After each researcher had focused on creating themes and codes independently, the themes and codes worked on by the researchers were combined. Thereafter, two subject matter experts were asked to verify the consistency of the themes and codes, and the data analysis was finalised by addressing themes and codes where there were discrepancies.

To assess agreement and disagreement among the coders, the reliability formula developed by Miles and Hubberman (1994) [$\text{Reliability} = \frac{\text{Agreement}}{\text{Agreement} + \text{Disagreement}} \times 100$] was used to determine inter-coder reliability. Based on the calculations, the inter-coder reliability was calculated as 83.33%.

Ethical Principle

The study was approved by the Gazi University Ethics Commission (date: 21.10.2025, meeting number: 16, research code: 2025-1780).

Findings

Findings relating to the first sub-problem: The thematic analysis of the opportunities for out-of-school practice environments available to students studying music education in higher education and the effects of these environments on instrumental practice is presented in Figure 1.

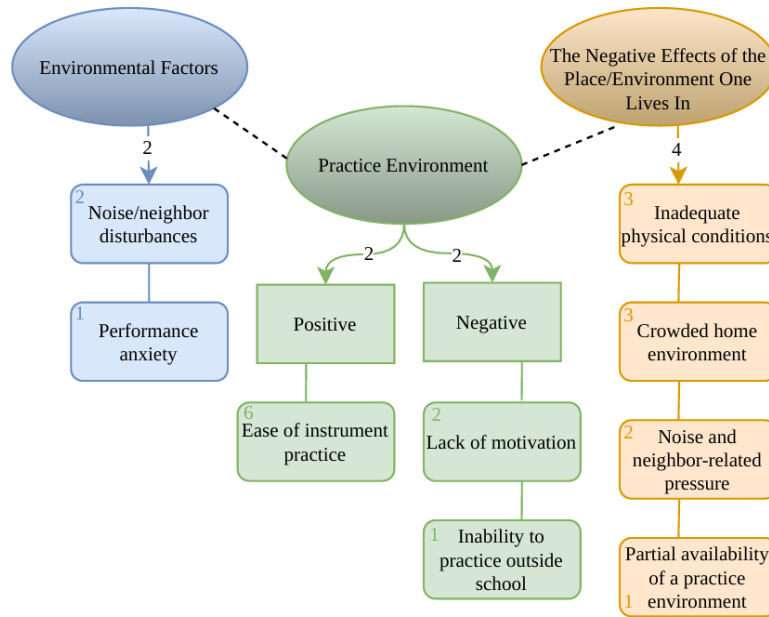


Figure 1. Themes and Codes Relating to Out-of-School Practice Environments and Their Impact on Instrumental Practice

Figure 1 presents the themes and codes relating to the out-of-school practice environments of students studying music in higher education and the effects of these environments on their instrumental practice. In this context, three themes emerged: “environmental factors”, “instrumental practice environment” and “negative effects of the place/environment where one stays”. Upon examining the codes associated with these themes, two codes were identified under the “environmental factors” theme: “noise/neighbour pressure” and “performance anxiety”; three codes were identified under the “instrumental practice environment” theme: “ease of working with the instrument” (positive), and “lack of motivation” and “inability to practise outside school” (negative); and under the “negative effects of the living environment” theme, four codes were identified: “inadequacy of the physical environment”, “crowded home environment”, “noise/neighbour pressure”, and “partial provision of a practice environment”.

Participants in the study expressed their views under the “environmental factors” theme as follows:

“My working environment at home is quite comfortable both in the evenings and during the day. Unfortunately, working late at night isn’t really possible as I live in a block of

flats. This can sometimes lead to certain tasks or pieces of work remaining unfinished.” (P8)

“I live in a shared student flat. Also, as my instrument is the flute, I experience issues with the neighbours.” (P20)

“As my field is vocal performance, I have to practise above a certain volume level. When I practised at home, I received negative reactions from people in the neighbourhood, and as a result, I couldn’t practise outside of school, which caused me difficulties in completing pieces during the term.” (P1)

Participants in the study expressed their views on the “ease of practising with the instrument” code which emerged positively under the ‘instrumental practice environment’ theme as follows:

“I live at home... I can practise my instrument without any issues because I have a piano at home.” (P6)

“I live in a private student flat. This means I have a quiet and undisturbed practice space outside of school, which helps me focus more.” (P18)

“I’m staying at a relative’s house. As I have enough space, I can practise my instrument in my room without any problems.” (P11)

Participants in the study expressed their views on the codes “lack of motivation” and “inability to practise outside school” -which emerged as negative aspects under the theme of “instrumental practice environment” -as follows:

“I’m staying in a shared student house. Because of this, I unfortunately find it difficult to practise my instrument. This situation, where I cannot practise my instrument, is lowering my motivation towards it.” (P3)

“I have no space where I can practise outside school. Consequently, this has a negative impact on my musical practice. As there is no suitable environment for practising my instrument, I cannot dedicate more time to it.” (P4)

“Our school is open until 8 pm. As I live at home, I unfortunately cannot practise my instrument outside the times when the school is open.” (P10)

Participants in the study expressed their views on the codes “inadequacy of the physical environment”, “crowded home environment”, “noise/neighbour pressure” and “partial provision of a practice environment” -which emerged under the theme of “negative effects of the living environment” -as follows:

“As I live in a hall of residence, my musical practice isn’t productive” (P13)

“I have no study environment outside school. As I live in a shared student flat, I am unable to study in the environment I live in.” (P17)

“My study environment outside school is my home. I am married and a mother of two children, aged 5 and 8, and whilst I am at school, my mother-in-law lives with us to look after the children, so there are five of us living in the house in total. Although the house is spacious and could serve as a study environment, ... in short, my study environment outside school is my home, and unfortunately I cannot work in silence or productively, this is having a negative impact not only on my work but also on my study notes.” (P2)

“I live at home. I have a room at home but I share it with my sibling; I can’t really concentrate when practising my instrument, and this is having a negative effect on my music practice.” (P10)

"I have a study space; I live in student accommodation, but I can't practise late at night because the neighbours get annoyed. As I study at a cram school after school, I often get home late, and because of the neighbours, I have trouble practising my instrument." (P14)

"When I was living in a hall of residence, I unfortunately didn't have such a space; quiet, uninterrupted practice wasn't possible. Every time, I was either complained about by other students in the hall or my lesson was interrupted, but now I'm in a student flat and, compared to the hall, I can practise at any time I like, provided I don't make too much noise." (P19)

Findings regarding the second sub-problem: The thematic analysis of the positive and negative factors affecting students' motivation when practising an instrument in an out-of-school setting, conducted among students studying music in higher education, is presented in Figure 2.

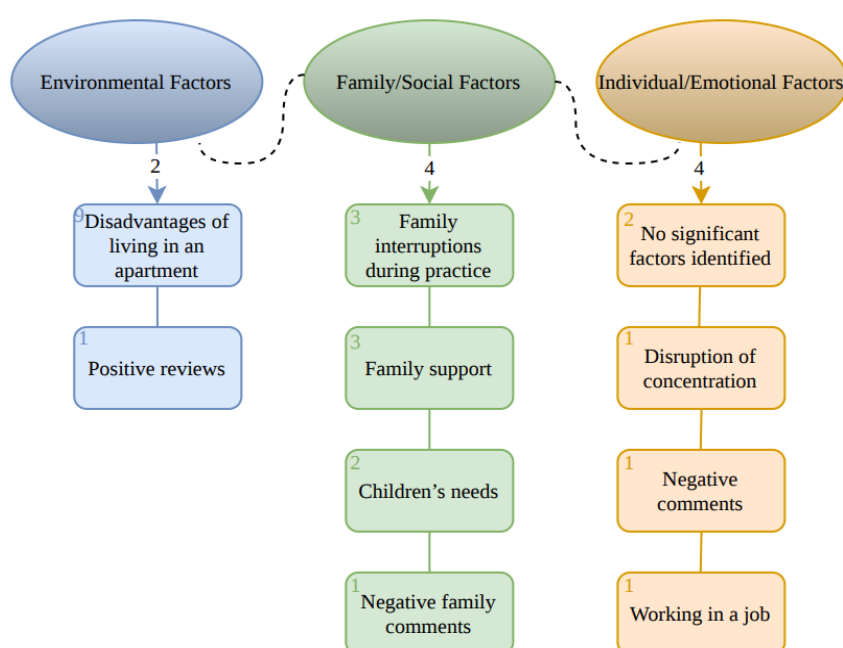


Figure 2. Themes and Codes Relating to Positive and Negative Factors Affecting Motivation When Practising a Musical Instrument in Non-School Settings

Figure 2 presents the themes and codes relating to the positive and negative factors influencing participants' motivation whilst practising their instruments in out-of-school settings, as reported by students studying music in higher education. In this context, three themes emerged: "environmental factors", "family/social factors" and "individual/emotional factors". Upon examining the codes associated with these themes, two codes "disadvantages of living in a block of flats" and "positive comments"-were identified under the "environmental factors" theme; four codes- "family members interrupting practice", "family support", "children's needs" and "negative comments from the family", and under the "individual/emotional factors" theme, four codes: "no factors identified", "distraction", "negative comments" and "working in any job".

Participants in the study expressed their views under the "environmental factors" theme as follows;

"I live in a shared student house and am not welcomed by the neighbours" (P3)

"Unfortunately, the only places I can work outside school are either the back garden of our estate or my own room. I feel comfortable because it's my own room, but sometimes I lose track of the time; when I get a gentle reminder, my enthusiasm immediately fizzles out. Besides, by the time I get home from school, it's already past 8.00 pm... I'll sit down to study at 9 pm; the residents of the building, including my own family, are gradually going to sleep, and naturally, I disturb them when I work. After all, I'm not playing any music, yet I constantly face such negative situations whilst trying to study. Another negative consequence of these reasons is that I'm losing my love for my instrument." (P7)

"As I'm studying in a different city, I haven't been able to continue practising at home since starting university. I go to the university to practise. When I go back to my own home in the city where I live, my practice sessions aren't very productive because I worry that the noise from my instrument might disturb the neighbours, so I feel I'm holding myself back whilst practising." (P17)

"I'm staying at a relative's house. Nothing is negatively affecting my motivation. On the contrary, neighbours sometimes congratulate me, which motivates me even more during my practice sessions." (P11)

Participants in the study expressed their views on the theme of "family/social factors" as follows:

"People in the neighbourhood have told me I make too much noise, and some have said I play the piano at inappropriate times. Apart from that, having someone suddenly come into my room whilst I was at my parents' house and disrupt my concentration was also a situation that significantly dampened my motivation." (P13)

"For me, the situation is a bit complicated. I live at home and share a room with my brother; moreover, my instrument is the clarinet, and practising quietly isn't really possible. That's why my family, my brother and the neighbours have a big impact on my motivation." (P15)

"The anxiety of not being able to practise at night because it disturbs my family members is dampening my motivation to practise my instrument." (P16)

"...however, the fact that my wife, who is a music teacher, helps me with lessons whenever she finds the time, assists with homework, and takes an interest in the areas where I'm struggling, is a positive factor affecting my motivation..." (P2)

"At times, negative feedback from my family has a negative impact on my motivation." (P9)

Participants in the study expressed their views under the theme of "individual/emotional factors" as follows:

"Having noise at home, particularly practising in crowded environments, negatively affects my motivation. When practising in a dormitory, the lack of respect from others for what you're doing, the absence of silence, and being constantly interrupted have a very detrimental effect on my motivation." (P4)

"...another situation that negatively affects my motivation is when relatives and people around me make references to my age. I am 42 years old, and comments suggesting that learning an instrument or completing a music teaching degree at this age is a waste of effort negatively affect my motivation." (P2)

"I live in a shared student flat. I also give lessons outside. Having such a heavy workload negatively affects my motivation..." (P20)

"I live in a private student flat. So far, I haven't experienced any problems practising my instrument at home. Unlike at school, practising at home actually boosts my motivation more." (P21)

Findings regarding the third sub-problem: The thematic analysis of factors affecting the duration of instrumental practice in students' out-of-school practice environments, conducted among students studying music in higher education, is presented in Figure 3.

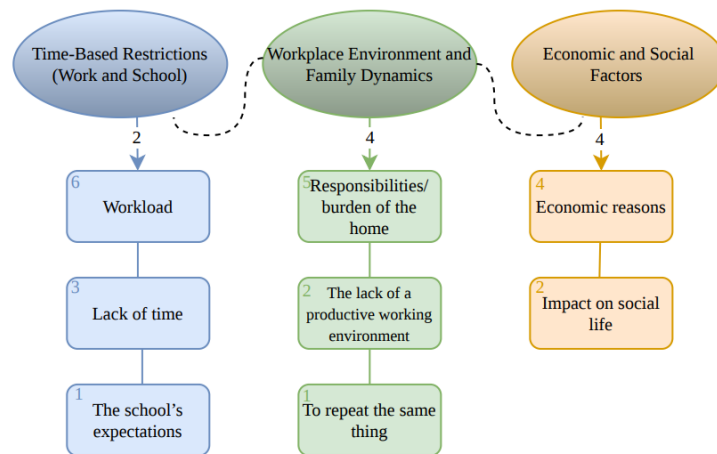


Figure 3. Themes and Codes Relating to Factors Affecting Participants' Practice Durations When Practising an Instrument in Out-of-School Settings

Figure 3 presents the themes and codes relating to factors affecting the practice durations of students studying music in higher education when practising an instrument in out-of-school settings. In this context, three themes have emerged: "time-related constraints (work and school)", "practice environment and family dynamics", and "financial and social factors". Upon examining the codes associated with these themes, two codes- "workload" and "lack of time" and "school expectations"; and under the "working environment and family dynamics" theme, three codes: "household responsibilities/burden", "lack of a productive working environment" and "repetition of the same task". Furthermore, under the "financial and social factors" theme, two codes were identified: "economic reasons" and "impact on social life".

Participants in the study expressed their views under the "time-related constraints (work and school)" theme as follows:

"The intensity of my working life significantly affects my work routine and hours. I spend at least 20 hours a week in the workplace. If I include my commute to and from work, it takes up 30 hours a week; leaving work late in the evening and arriving home tired are also factors affecting my work." (P1)

"I organise my working hours according to my work schedule. My working hours vary depending on the responsibilities I have in the room and other tasks. Factors such as

organising clothes, cleaning the room, washing clothes, street music, and setting aside time for meals affect my working hours.” (P2)

“Especially on days when school lessons take up the whole day, and the journey home is added to that... my working hours can be limited.” (P9)

“As I have to adjust my return home time, this sometimes affects my study time” (P8)

Participants in the study expressed their views under the theme of “study environment and family dynamics” as follows;

“Especially when studying in a non-school environment, my 5-year-old daughter’s endless demands-constantly wanting to play-and my having to manage daily chores like cooking, laundry and cleaning on my own are physically exhausting me. The fact that I spend more time on housework and keeping the home tidy than the average person might do could have a negative impact.” (P2)

“I’m staying at my family’s home. Sometimes I have many responsibilities at home. This situation affects the time I can spend practising my instrument.” (P10)

“I can never work for 3-4 hours straight; in other words, it’s not really productive. Decoding on my instrument alone takes about an hour, and as my family members are curious about what I’m working on, they pop in from time to time; their arrival alone is enough to break my concentration. As someone who struggles with focus to the very core, even the sound of footsteps is enough... Unfortunately, there are many downsides to living at home, but there are upsides too.” (P7)

“I live at home. When practising my instrument, playing the same thing over and over again at home is annoying, and sometimes this can affect my practice time.” (P12)

Participants in the study expressed their views on the theme of “financial and social factors” as follows:

“Work life and financial problems are the most significant factors affecting my practice time.” (P3)

“If I’m practising in a comfortable environment at home, my practice time isn’t very long. However, if I’m in a simpler, more organised environment that doesn’t distract me and I’ve adjusted accordingly, I don’t experience any issues. Apart from that, personally, as my practice environment is usually quite far from everywhere, I’m forced to cut into my lesson time for any activities I do with my social circle. Due to financial circumstances, as I can’t afford soundproofing, I might have to practise for a shorter period.” (P19)

Findings regarding the fourth sub-problem: The thematic analysis of the psychological factors affecting students’ out-of-school instrumental practice in higher education music programmes is presented in Figure 4.

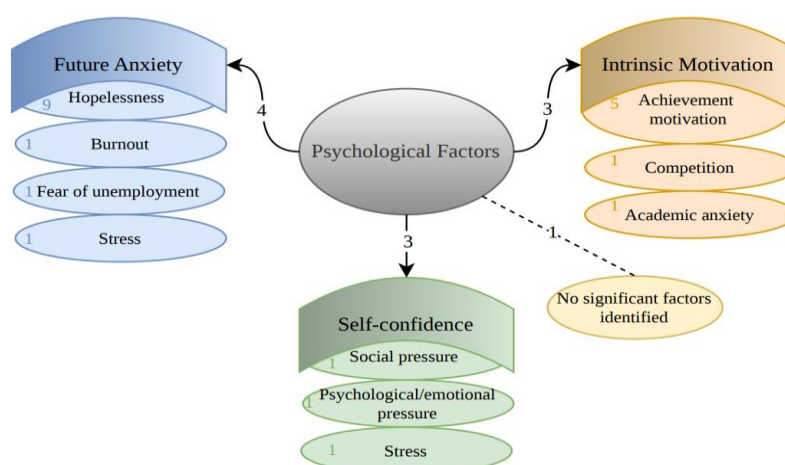


Figure 4. Themes and Codes Relating to Psychological Factors Affecting Participants' Practice of Musical Instruments in Out-of-School Settings

Figure 4 presents the themes and codes relating to the psychological factors affecting the practice of students studying music in higher education whilst practising their instruments outside school. In this context, three themes have emerged: “anxiety about the future”, “self-confidence” and “intrinsic motivation”. Upon examining the codes associated with these themes, it was observed that under the “anxiety about the future” theme, there were four codes: “despair”, “burnout”, “fear of not being appointed” and “stress”; whilst under the “self-confidence” theme, there were three codes: “social pressure”, “psychological/emotional pressure” and “stress”. Furthermore, under the “internal motivation” theme, three codes were identified: “ambition for success”, “competition” and “academic anxiety”.

Participants in the study expressed their views under the “anxiety about the future” theme as follows:

“The factor affecting my musical practice in the out-of-school environment is, in particular, anxiety about the future, which drags me into a bit of hopelessness.” (P2)

“I am very stressed because of teacher training colleges. I am also afraid of not being able to find a job due to economic reasons.” (P15)

“The things that affect me most in my out-of-school working environment are the anxieties about the future arising from the environment and my current situation, particularly when I think I could always be further ahead and achieve everything.” (P18)

“Future anxiety definitely affects me a great deal and I feel burnt out.” (P3)

Participants in the study expressed their views on the theme of “self-confidence” as follows;

“As for my out-of-school study environment, I can only study comfortably at home. I have nowhere else to go, after all. Now, here’s the thing: because my room is small, there’s space in a corner of the living room for the piano I bought with my savings and my main instrument, the guitar... and as I said, even if it’s a piece I already know, I’ll transcribe it first-it takes half an hour to an hour. Because I have to force myself to concentrate, this can take an hour or more; naturally, my family members put a bit of

pressure on me-saying things like ‘you can’t play anything properly in half an hour, play this, play that’- which, though small, is by no means insignificant in psychological terms. To them, it’s a joke, but it’s precisely this behaviour that’s causing me to lose interest in my main instrument...” (P7)

“Social pressure and a general lack of critical thinking are the existing issues. A lack of competition is also a negative factor.” (P10)

“No such factor exists.” (P11)

Participants in the study expressed their views on the theme of “internal motivation” as follows:

“Whenever I find a spare moment outside school, I practise my instrument. The drive for success holds a truly significant place for me psychologically. I want to be a good guitarist, and when I’m not practising, the fear of failing comes to mind. Of course, I have many anxieties about my future, including the fear of not being able to secure a position. However, once I’ve done my best, these anxieties naturally subside. I can add ambition, determination and anxiety about the future to the factors influencing my practice. “Because I’m worried about my future, I feel compelled to work with even greater ambition.” (P4)

“The drive for success is a factor that influences me...” (P17)

“The drive for success, competition.” (P16)

“I can say that the fear of failure and anxiety about my academic future are quite intense. Sometimes, because I expect too much of myself and fail to meet those expectations, this significantly affects the productivity of my work.” (P1)

Discussion and Conclusion

In this study, which examined the out-of-school instrumental practice habits of students studying music in higher education, it was observed that students expressed largely negative views regarding their practice environment, motivation, duration and psychological factors. Upon examination of the study’s findings, whilst there are a few positive views regarding the practice environment, there is one positive view concerning motivation; however, there are no positive views regarding duration or psychological factors.

In line with the findings regarding the first sub-problem of the study, factors such as “noise/neighbour pressure” and “performance anxiety” within the environmental factors theme, the lack of motivation and inability to practise outside school within the musical practice environment theme, and factors such as “inadequate physical environment”, “crowded home environment”, “noise pressure” and “partial provision of a practice environment” represent negative views, whilst “ease of practising with the instrument”, also found within the musical instrument practice environment theme, represents positive views. These results indicate that the opportunities students have in out-of-school musical instrument practice environments are predominantly of a negative nature. Indeed, Herfindahl (2023) emphasises that musical success cannot be explained solely by innate talent; within the context of the Ecological Systems Theory, family, physical conditions and environmental factors play a decisive role in the student’s development. Within this framework, the negative effects of the identified physical environment deficiencies and environmental pressures on students directly align with the environmental determinants outlined in the literature. Similarly, Saruhan and Deniz (2011) and Özmenteş (2012) have demonstrated a significant relationship between the quality of the musical environment at home and students’ attitudes towards lessons. The link observed in this study between a “crowded home environment” and “lack of motivation” also supports the critical importance of the home environment in the music education process. In their study examining the

out-of-school study environments of secondary school pupils, Engin et al. (2009) noted that the vast majority of pupils had a suitable study environment, whilst only a small proportion lacked one. Whilst the findings regarding study conditions show similarities in this respect, there is a distinct difference between the two studies in terms of results. It is thought that this difference stems from the fact that, whilst secondary school pupils' study processes are more theory-based, individual instrumental practice is, by its very nature, a practical process requiring loud sound production, repetitive exercises and a suitable physical environment. These findings generally reveal that students' study processes are heavily constrained by pressures at the environmental, social and individual levels. Indeed, Kamin et al. (2007) emphasise that peer and environmental support are decisive components in musical development. From this perspective, the lack of support and social constraints, viewed as negative factors in this study, align with findings in the literature as factors that diminish students' motivation.

Findings regarding the study's second sub-problem indicate that students' motivation for practising musical instruments outside school is predominantly negatively influenced by environmental, family/social and individual/emotional factors. Within the theme of environmental factors, "the disadvantages of living in a block of flats" stood out, whilst within the theme of family/social factors, "family members interrupting practice", "children's needs" and "negative comments from family" were identified as significant factors reducing motivation. Within the scope of individual/emotional factors, however, divided attention, exposure to negative comments and the obligation to work at any job emerged as factors limiting students' desire to practise an instrument. Conversely, within the environmental factors theme, "positive comments", combined with "family support" found in the "family/social factors" and the absence of such factors identified in the "individual/emotional factors", indicate that positive views do exist, albeit to a limited extent. The findings of this study regarding the effects of family support and family-related barriers on the instrumental practice process are also consistent with the literature. Özmenteş (2012) identified a positive relationship between the musical environment at home and students' attitudes, and noted that family support is a critical component in the music education process. This explains the importance of the theme of family support emerging within the scope of the research and the effect of negative comments from the family in weakening the student's motivation. Similarly, Herfindahl (2023) states that musical success is shaped by the family, social environment and cultural context within the framework of Ecological Systems Theory. In this study, too, the fact that students' learning processes are influenced by family responsibilities and social dynamics supports the view that music education is not merely an individual process, but progresses in conjunction with support from the social environment.

In line with the findings regarding the study's third sub-problem, the factors identified under the theme of 'time-related constraints'-namely "workload", "lack of time" and "school expectations"-along with those identified under the theme of "study environment and family Dynamics"-namely "domestic responsibilities", "lack of a productive study environment" and "tension caused by repeating the same pieces", and within the theme of material and social factors, "economic difficulties" and "impact of social life" reducing study time, have emerged as key factors negatively affecting students' study habits. These findings indicate that students' individual instrumental practice is interrupted due to the intensity of work and school commitments, domestic responsibilities and economic constraints, and that these external factors significantly hinder the establishment of an efficient, regular and sustainable practice routine. Time constraints and work/school workload, which emerged as one of the most prominent issues in the study, align directly with the findings identified by Edgar (2019) among university-level music students. Edgar notes that music students are particularly confronted with time management issues, over-commitment and the associated stress. From this perspective, the 'workload' and 'academic expectations' identified in this study indicate that students struggle to create effective study time whilst caught between multifaceted academic and

personal responsibilities. Similarly, the findings from Hamzah's (2013) study with string instrument students -which highlighted that time coordination issues and disruptions in the practice process negatively affect musical performance- show parallels with the planning difficulties and reduced efficiency observed under the theme of time-related constraints.

In line with the findings related to the fourth sub-problem of the study, under the theme of psychological factors, the categories of "hopelessness," "burnout," "fear of unemployment/appointment," and "stress" within the future anxiety theme; "social pressure," "psychological/emotional pressure," and "stress" within the self-confidence theme; and "ambition for success," "competition," and "academic anxiety" within the intrinsic motivation theme represent negative opinions regarding the factors affecting students' out-of-school instrument practice processes. On the other hand, the absence of any influencing factor represents positive opinions. Based on these findings, it can be understood that out-of-school instrument practice habits are influenced by factors such as "future anxiety," "hopelessness," "competition," and "stress." The elements of "ambition for success" and "competition," which emerged under the intrinsic motivation theme in the present study, are consistent with the literature in demonstrating the power of motivation in musical development. Indeed, Vellacott and Ballantyne (2022) determined that intrinsic motivation is a fundamental determinant in musicians' practice processes. Within the scope of the present research, students' persistence in the process through "ambition for success" despite all difficulties, as well as their being influenced by a "competitive" environment, supports the critical role of intrinsic motivational dynamics on practice habits. On the other hand, the elements of "stress," "burnout," and "psychological/emotional pressure," which were concentrated under the themes of "future anxiety" and "self-confidence" in our findings, parallel the findings of Edgar (2019). Edgar stated that university students frequently encounter stress factors during music education processes and that music can sometimes function as a means of relaxation while at other times becoming a source of stress. Furthermore, participants' reports of intense anxiety conditions such as "fear of unemployment/appointment" and "hopelessness" confirm that these stress sources negatively affect students' psychological well-being and, consequently, their practice efficiency. In addition, Kamin et al. (2007) emphasized that psychological characteristics such as motivation, self-confidence, and goal setting are determining factors in musicians' development. In our study, the elements of "social pressure" and "psychological pressure" identified under the self-confidence theme demonstrate how easily self-confidence can be influenced by external factors and how this situation negatively affects students' instrument practice duration and efficiency.

As a result of all findings obtained from this study, it was concluded that the out-of-school instrument practice processes of students receiving music education in higher education take place within a multidimensional "spiral of barriers," shaped not only by physical space limitations but also by intertwined social, economic, and psychological factors. Students' motivation and ambition for success are negatively affected by external and affective factors such as inadequate physical environments, environmental pressures, time management problems, and future anxiety. Therefore, it was concluded that instrument practice habits, which play a critical role in students' professional development, fail to reach the desired level not because of individual inadequacy but rather due to the inability to provide appropriate ecological and pedagogical environments. Furthermore, the current conditions lead students into a practice routine that is mentally and technically exhausting and difficult to sustain.

Recommendations

- Music education institutions should create accessible and private individual practice spaces for students, extend the operating hours of existing practice facilities, and implement arrangements to ensure equal access,

-
- Teaching staff should adopt a supportive and motivating pedagogical approach that takes students' diverse living conditions into account; they should provide training on self-regulation, time management and effective study strategies,
 - Students facing difficulties should be encouraged to opt for short, focused study sessions rather than long study blocks, to use alternative methods such as mental practice, and to set realistic goals suited to their personal circumstances,
 - For families and the wider social environment, awareness of the quality of music education should be raised, and supportive attitudes and behaviours should be encouraged,
 - It is recommended that music education policies be developed to include provisions for music students in terms of infrastructure investments, scholarship opportunities and accommodation conditions. It is believed that this holistic approach will support students' instrumental practice processes, thereby providing a more sustainable environment for development from both an academic and psychological perspective.

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Yükseköğretimde Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Okul Dışı Çalgı Çalışma Ortamlarında Karşılaştıkları Problemler

Giriş

Müzik eğitimi, bireyin sanatsal ve kültürel gelişiminde merkezi bir rol oynar ve bu eğitimin temel taşlarından biri, öğrencinin çalgısı üzerinde gerçekleştirdiği bireysel çalışmalardır. En kapsamlı tanımıyla müzik eğitimi, “müziksel bir davranış kazandırılma veya müziksel bir davranış değişikliği oluşturma sürecidir” (Uçan, 1994 s. 14). Müzik eğitimi, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinışsel ve sosyal gelişimlerini desteklemede etkili bir araç olmakla birlikte, müzik öğretme ve öğrenme süreçlerine ilişkin temel fikirleri ve idealleri incelemeye yönelik tutarlı, sistematik ve analitik bir çaba olarak değerlendirilmektedir (Yanmaz Düzbatan, 2025, s. 241).

Müzik eğitimi alanındaki temel ayrımlardan biri, özengen (amatör) çalgı eğitimi ile meslekî çalgı eğitimi arasındaki farktır. Uçan, (2005, s. 31) özengen müzik eğitimi şu bilgiler ile tanımlamaktadır; “Müziğe ya da müziğin belirli bir alanına amatör düzeyde ilgi, istek ve yetenek duyan bireylere yönelik olarak yürütülen bir eğitim türüdür”. Özengen müzik eğitiminin amacı, kişilerin müziksel katılımını sağlamak, estetik hazzını geliştirmek ve doyum oluşturmaktır. Fenmen, bir ülkenin müziğinin profesyonel müzisyenlerin elinde yaşam bulduğunu ve geliştiğini ancak amatör müzisyenlerin katkısının azımsanamayacak boyutta olduğunu belirtmektedir. Özengen müzisyenler, ciddiyet düşmanı, kayıtsız ve disiplinsiz değil aksine sanatı beslemekte olan kişilerdir. Sanat alanındaki yenilikler için özengen müzisyenlere çokça ihtiyaç duyulmaktadır (Say, 2001, s. 82). Özengen müzik eğitimi, koro, Orff eğitimi, çalgı eğitimi gibi alt türlere ayrılmaktadır. Özengen müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutu kişiye özel planlanmış, müfredatı olmayan ve kişinin istek, taleplerine göre şekillendirilen bir süreçtir. Meslekî müzik eğitiminde yapılan çalgı eğitimi ise, gelecekte icracı, eğitimci veya besteci olarak profesyonel bir kariyer hedefine odaklanır. Uçan (1994, s. 73) meslekî eğitimin sanat alanındaki hedeflerini açıkça ortaya koyan bir tanım ile sürecin profesyonel yönelimine dikkat çekmektedir. “Meslekî sanat eğitimi, sanat alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar”.

Meslekî çalgı eğitimi, öğrencinin teknik yeterliliğini, repertuar bilgisini ve sanatsal yorum gücünü akademik standartlara uygun, yoğun bir disiplinle geliştirmesini gerektirir. Bu bağlamda, meslekî müzik eğitimi alan öğrenciler için bireysel çalgı çalışması artık bir hobi değil, doğrudan meslekî yeterliliğin temelini oluşturan, kesintisiz, titizlik gerektiren ve zaman zaman zorlayıcı bir profesyonel gelişim sürecidir. Bu yoğun süreç, öğrencinin yalnızca teknik becerisini değil, aynı zamanda kişisel sorumluluk, zaman yönetimi ve öz disiplin gibi meslekî etiğin parçası olan özelliklerini de şekillendirir. Uslu (1998, s. 15) çalgı eğitimi hakkında şu bilgileri vermektedir. “Çalgı eğitimi, insanların ve toplumların yaşamında müziksel, dolayısıyla sanatsal birtakım duyuların alınması ve hissedilmesi sonucu, bazı önemli etkiler yaratan bir eğitim alanıdır. Çalgı eğitimi yoluyla

insanlar, kendilerini daha yakından tanıyabilirler, gerçekleştirebilirler ve yeteneklerini değerlendirebilirler”.

Meslekî müzik eğitiminin ve özellikle yükseköğretimde müzik eğitimi programlarının temel taşlarından biri olan çalgı eğitimi, adayın kendi enstrümanı aracılığıyla hem bireysel yeteneğini ve müzik bilgisini en üst düzeye taşımasını hem de gelecekteki mesleği için gerekli olan öğretim ilke, yöntem ve tekniklerini kazanmasını sağlayan çok yönlü bir süreçtir (Biber Öz; 2001; Soykunt vd., 2023). Albuz (2001, s. 7), çalgı eğitiminin bir müzik öğretmeni adayı için temel ve çok önemli bir unsur olduğunu belirtmektedir. Bu eğitim sayesinde öğretmen adayının oluşturacağı eğitim müziği dağarcığı dışında, ulusal ve evrensel düzeydeki müzik yapıtlarından derlenmiş seçkin bir dağara da sahip olacak ve en iyi biçimde meslekî yaşantısına hazırlanacaktır. Çalgı eğitimi, öğrencinin müzikal becerilerini somutlaştırdığı, disiplinli bir çalışma kültürü kazandığı ve estetik duyarlılığını geliştirdiği özel bir alandır. Nusseck ve Spahn (2021, s. 2)’ın belirttiği gibi, müzik öğrencileri meslekî yeterlilik kazanmak için yoğun biçimde pratik yapması ve bu pratik, teknik becerilerin yanı sıra öz-yeterlik, motivasyon ve öz-düzenleme becerilerinin gelişiminde belirleyici olmaktadır.

Müzik eğitiminin temel hedeflerinden biri, öğrencinin yalnızca performans odaklı değil, aynı zamanda sürdürülebilir bir öğrenme disiplini geliştirmesidir. Bu noktada çalgı çalışması, müziksel kimliğin ve ifade gücünün yapı taşı olarak değerlendirilmektedir. Evans ve Bonneville Roussy (2015), müzik öğrencilerinin özerklik, yeterlik ve ihtiyaçlarının karşılanması, çalgı çalışmaya yönelik içsel motivasyonu artırdığını ve uzun vadeli öğrenme isteğini güçlendirdiğini vurgulamıştır. Müzik eğitiminde öğrenci motivasyonu, başarı ve kalıcılık açısından belirleyici bir unsurdur. Umuzdaş ve Yağız (2020), enerjik, sabırlı, ilgili ve yapıcı öğretmen davranışlarının, öğrencilerin çalgı çalışma motivasyonlarını etkilediği ve öğrencilerin çalışma isteğini artırdığını ancak ilgisizlik, aşırı eleştiri veya olumsuz duyguların ise öğrencinin çalışma motivasyonu düşürdüğünü belirtmiştir. Bu doğrultuda, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin çalgı çalışmaya yönelik duyuşsal sürecin merkezinde yer aldığı ifade edilebilir.

Müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı ortamlarda çalgı çalışırken karşılaştıkları başlıca sorunlar arasında uygun fiziksel ortam eksikliği, zaman yönetimi güçlükleri, akademik yük, motivasyon kaybı ve sosyal-duygusal tükenmişlik yer almaktadır (Edgar, 2019; Nusseck & Spahn, 2021; Tosun & Özkeleş, 2023). Bu sorunların çözümünde, öğrencinin öz-düzenleme stratejileri geliştirmesi ve öğretim elemanlarının destekleyici bir öğrenme iklimi oluşturması önemli bir rol oynamaktadır. Harris (2019), müzik eğitimi programlarında öğrencilerin yalnızca teknik değil, duygusal dayanıklılıklarını da geliştirecek pedagojik yaklaşımlara ihtiyaç duyduğunu belirtmektedir. Çalgı pratiğinin etkin yürütülebilmesi için planlı çalışma, öz-değerlendirme ve psikolojik iyi oluş unsurlarının bir arada bulunması gerekmektedir. Hamzah (2013), müzik öğrencilerinin toplu prova ve bireysel çalışma süreçlerinde en çok karşılaştıkları sorunların, disiplin, zaman yönetimi ve çalışma motivasyonunun sürekliliğiyle ilgili olduğunu ifade etmiştir.

Bu doğrultuda, öğrencilerin çalgı çalışmalarında etkili stratejiler geliştirmesi, müziksel performansın niteliği açısından kritik öneme sahiptir. Ancak müzik eğitimi öğrencilerinin bu stratejileri sürdürülebilir biçimde uygulayabilmeleri, yalnızca bireysel çaba veya içsel motivasyonla sınırlı değildir. Öğrenciler, okul dışı ortamlarda çalgı çalışırken aile desteği, çalışma ortamının fiziksel koşulları, barınma olanakları, sosyal ilişkiler ve psikolojik faktörler gibi birçok dış etmenle karşı karşıya kalmaktadır. Özmenteş (2012)’e göre, bireyin içinde bulunduğu müziksel çevre, onun müziğe yönelik tutumlarını ve pratik yapma alışkanlıklarını doğrudan şekillendirmektedir. Dolayısıyla, okul dışı çalışma ortamlarında yaşanan bu çok boyutlu etkileşimler, öğrencilerin motivasyon düzeylerini, öz-düzenleme becerilerini ve performans gelişimlerini önemli ölçüde etkileyebilmektedir.

Bu bağlamda, müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışında çalgı çalışırken karşılaştıkları zorlukların incelenmesi, çalgı eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik önemli bir araştırma alanı

olarak görülmektedir. Söz konusu durum, hem öğrencilerin bireysel çalışma alışkanlıklarını anlamak hem de yükseköğretimdeki müzik öğretim programlarının bu gereksinimlere uygun destek mekanizmaları geliştirmesine katkı sağlamak amacıyla araştırılmaya değer görülmektedir. Bu doğrultuda problem cümlesi “Yükseköğretimde müzik eğitimi alan lisans öğrencilerinin okul dışı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunlar nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir[†].

Bu ana problem ışığında ise aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır;

- Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortam imkanları ve bu ortamların çalgı çalışmalarına etkileri nasıldır?
- Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışmalarını etkileyen durumlar nelerdir?
- Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışma sürelerini etkileyen durumlar nelerdir?
- Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışmalarını etkileyen psikolojik faktörler nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek tasarlanmıştır. Nitel araştırma, odak noktası çok yöntemli olup, konuya yönelik yorumlayıcı ve doğal bir yaklaşım içerir ve bireylerin yaşamlarındaki rutin ve sorunlu anları ve anlamları tanımlayan çeşitli ampirik materyallerin (vaka çalışması, kişisel deneyim, iç gözlemsel, yaşam öyküsü, görüşme, gözlemsel, tarihsel, etkileşimsel ve görsel metinler) incelenmiş kullanımı ve toplanmasını içerir (Denzin & Lincoln, 2005, s. 5). Bu doğrultuda bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde belli kuralları takip etmenin dışında, var olan durumun ve olayın derinlemesine ele almak bakımında durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışma deseni, bir ya da birden fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da diğer birbirine bağlı sistemlerin McMillan (2000), neden-sonuç ilişkisinin net bir şekilde anlaşılmasını sağlamak ve gelecekte yapılacak detaylı araştırmalar için alanları belirlemek amacıyla sistematik olarak verilerin toplanıp analiz edildiği bir desendir (Gökçek, 2009).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu belirlenirken, tabakalı örnekleme yaklaşımı benimsenerek araştırmanın çalışma grubu belirlenmiştir. Tabakalı örnekleme yaklaşımı, “evrendeki alt grupların belirlenip bunların evren büyüklüğü içindeki oranlarıyla örnekleme temsiliyetini sağlayan bir

[†] Müzik eğitimi, çalgı eğitimi, piyano eğitimi, müzik öğretim yöntemleri, çalgı öğrenme ve öğretme süreçleri, müziksel performans, öğrencilerin çalgı derslerine yönelik tutum ve öz yeterlikleri ile müzik eğitiminde kullanılan farklı yaklaşım, yöntem ve uygulamalar üzerine gerçekleştirilen çeşitli çalışmalar için ayrıca bk. Sonsel (2018), Özçelik ve Tuncer (2019), Lehimler ve Kaliver (2019), Arslan ve Gül (2019), Turhal ve Akgül Barış (2019), Gün (2019), Özçelik Herdem (2019), Avcı (2019), Altunbaş Yavuz ve Aktaş (2020), Akbulut Bilici et al. (2020), Demirtaş ve Özçelik (2020), Çiftçi (2020), Üstün ve Albuz (2020), Kale ve Gül (2020), Demirtaş ve Özçelik (2020), Çiftçi (2020), Üstün ve Albuz (2020), Kale ve Gül (2020), Doğan (2020), Ayyıldız ve Yıldız (2020), Demirtaş (2020), Çiçek (2020), Aydın Erdem ve Erdem (2021), Karaahmet Balcı ve Coşkun (2021), Parpucu ve Özçelik (2021), Özkan ve Güdek (2021), Kılbaş et al. (2022), Yılmaz ve Temiz (2023), Ünver ve Temiz (2023), Orar et al. (2023), Yılmaz ve Temiz (2024), Uçar ve Aksoy (2025), Varış ve Cesur (2012), Güdek ve Öziskender (2013), Aksu (2013), Gün ve Köse (2013), Nart (2013), Gün ve Karakelle (2013), Koca (2013), Tanınmış (2013), Şeker ve Saygı (2013), Topoğlu ve Ünal Öney (2013), Aytemur ve Eldemir (2013), Özkişi (2013), Şeker ve Saygı (2013), Aksu ve Çelenk (2014), Bulut ve Kılınç (2014), Sönmezöz (2014), Burak et al. (2014), Gün ve Yıldız (2014), Akyüzlüer (2014), Taşdemir (2014), Yılmaz (2014), Şişman ve Mustan Dönmez (2016), Güdek ve Öztürk (2016), Büyükköse et al. (2016), Bilgin ve Coşkun (2017), Üstün ve Kaya (2016), Kabataş (2017), Aycan (2017), Sever (2017), Açıksoz ve Güdek (2018), Mentiş Köksöz (2018), Üstün (2018), Gün (2018), Soycan ve Hamzaoglu Birer (2018), Akdeniz (2018), Özal Göncü ve Azmioğlu (2018), Türkmen (2018), Türkmen ve Özal Göncü (2018), Akyürek (2018), Mamaç (2018), Topoğlu ve Topoğlu (2018), Özçelik Herdem (2018), Şenoğlu Özdemir ve Can (2019), Gün ve Özkasnaklı (2019), Eminova (2020), Güdek ve Yılmaz (2020), Sakarya ve Zahal (2020), Bolat ve Malkoç (2021), Sezen ve Özerdem (2021), Çalhan ve Uslu (2025).

örnekleme yöntemidir” (Büyüköztürk vd., 2017). Bu doğrultuda Türkiye’deki üniversiteler yedi coğrafi bölge kapsamında tabakalar oluşturulmuştur. Oluşturulan tabakalardan sonra her tabakadan bir üniversiteden veri toplamak amacıyla kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kapsamında seçilen üniversiteler çalışma grubuna seçilmiştir. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi araştırmaya hız kazandırma ve pratiklik açısından erişilmesi kolay olan örneklemin seçildiği bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu doğrultuda araştırmanın evrenini Türkiye’deki tüm müzik eğitimi veren üniversitelerin bölümleri oluşturmakta olup, Türkiye’nin yedi coğrafi bölgesi tabaka olarak kabul edilmiş ve her bölgeden üç okul örnekleme dâhil edilmiş ve okullar kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi doğrultusunda seçilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcılara ilişkin demografik veriler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Katılımcılara İlişkin Demografik Veriler Tablosu

Bölge	Üniversite	Cinsiyet	Yaş	Sınıf	Çalgı	Place of Residence	School Hours	Working in Any Job
Akdeniz Bölgesi	Mehmet Akif Ersoy Üni.	Kadın	19	2	Bağlama	Paylaşımlı Yurt	22:00	Çalışmıyor
	İskenderun Teknik Üni.	Erkek	20	2	Viyolonsel	Paylaşımlı Öğrenci Evi	19:00	Özel ders/Canlı Müzik
	Osmaniye Korkut Ata Üni.	Erkek	38	2	Bağlama	Aile Evi	17:00	Halk Eğitimi Merkezi
Doğu Anadolu Bölgesi	Atatürk Üniversitesi	Erkek	21	4	Gitar	Paylaşımlı Öğrenci Evi	17:00	Çalışmıyor
	Kafkas Üniversitesi	Kadın	42	4	Piyano	Aile Evi	22:00	Çalışmıyor
	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Erkek	22	3	Gitar	Aile Evi	20:00	Çalışmıyor
Ege Bölgesi	Pamukkale Üniversitesi	Kadın	21	1	Viyolonsel	Akraba-Tanıdık Evi	20:00	Çalışmıyor
	Sıtkı Koçman Üniversitesi	Kadın	19	2	Klarnet	Aile Evi	21:00	Çalışmıyor
	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Erkek	34	4	Şan	Bireysel Öğrenci Evi	22:00	Özel Ders
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Dicle Üniversitesi	Kadın	18	2	Gitar	Aile Evi	17:00	Çalışmıyor
	Gaziantep Üniversitesi	Kadın	21	3	Şan	Aile Evi	20:00	Özel Ders
	Harran Üniversitesi	Erkek	21	3	Viyola	Paylaşımlı Öğrenci Evi	18:00	Özel Ders
İç Anadolu Bölgesi	Gazi Üniversitesi	Erkek	19	2	Gitar	Paylaşımlı Yurt	21:00	Çalışıyor
	Hacettepe Üniversitesi	Erkek	18	1	Piyano	Aile Evi	22:00	Çalışmıyor
	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Kadın	23	3	Keman	Aile Evi	22:00	Çalışmıyor
Karadeniz Bölgesi	Giresun Üniversitesi	Kadın	20	3	Piyano	Aile Evi	17:00	Çalışmıyor
	Karabük Üniversitesi	Erkek	24	4	Piyano	Bireysel Öğrenci Evi	23:00	Özel Ders
	Trabzon Üniversitesi	Kadın	22	4+	Keman	Paylaşımlı Öğrenci Evi	23:00	Çalışmıyor
Marmara Bölgesi	Balıkesir Üniversitesi	Kadın	22	4	Viyolonsel	Paylaşımlı Yurt	21:00	Özel Ders
	Marmara Üniversitesi	Kadın	23	4	Şan	Paylaşımlı Öğrenci Evi	17:00	Özel Ders
	Uludağ Üniversitesi	Kadın	21	4	Flüt	Paylaşımlı Öğrenci Evi	19:00	Özel Ders

Tablo 1 incelendiğinde katılımcılara ait demografik bilgiler verilmiştir. Araştırma kapsamında yükseköğretimde öğrenim gören müzik öğrencilerinin okul dışı çalgı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunların neler olduğunu derinlemesine incelemek açısından, üniversitelerin hem müzik eğitimi hem güzel sanatlar fakültesi müzik bölümü hem de konservatuvarda öğrenim gören öğrenciler olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca çalgı ve sınıf çeşitliliği ele alınarak, yaşanan sorunların neler olduğunu daha kapsamlı bir şekilde değerlendirmek amaçlanmıştır. Ayrıca, Tablo 1 incelendiğinde Türkiye’nin yedi bölgesindeki yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerinin demografik ve eğitim koşullarında belirgin bir çeşitlilik olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yaşları 18-42 arasında değişmekte, cinsiyet dağılımı genel olarak dengeli olsa da Marmara, Ege ve Karadeniz bölgesinde kadın öğrencilerin, Doğu ve İç Anadolu bölgesinde erkek öğrencilerin daha fazla olduğu ancak araştırma kapsamında 12 kadın ve dokuz erkek olması cinsiyet dağılımının eşitliği açısından önemli görülmektedir. Anadal çalgı bakımından gitar, bağlama, keman, piyano, viyolonsel, flüt, klarnet ve şan gibi geniş bir yelpazeye yayılmakta, barınma koşulları ise paylaşımlı yurt, öğrenci evi, aile evi ve akraba yanında kalma gibi farklılıklar göstermektedir. Okulda çalışma saatleri 17:00-23:00 arasında değişirken; öğrencilerin çoğu

çalışmamakta, çalışanların ise genellikle özel ders veya canlı müzik gibi alanlarda görev aldığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Bu çalışmada, yükseköğretimde öğrenim gören müzik öğrencilerinin okul dışı çalgı çalışma ortamlarında hangi sorunlarla karşılaştıklarını ele almak planlanmıştır. Bu doğrultuda yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışında çalgı çalışırken karşılaştıkları sorunların neler olduğuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi bakımından araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve “Okul Dışı Çalgı Çalışma Sorunları Görüşme Formu” kullanılmıştır. Yapılandırılmış görüşme, araştırmacı tarafından soruların belirli bir sırayla hazırlandığı bir veri toplama yöntemidir. Bu yöntem verinin kolay kodlanmasına, analiz edilmesine, ölçüm kolaylığına ve ardından araştırmanın derinlemesine olanak sağlar (Büyüköztürk vd., 2017).

Bu doğrultuda yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmadan önce araştırmacılar tarafından bir soru havuzu hazırlanmıştır. Toplam yedi sorudan oluşan soru havuzu iki alan uzmanı ve bir ölçme değerlendirme alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. İki alan uzmanının geri dönüşleri sonrasında soru sayısı beşe düşürülmüş ve ölçme değerlendirme uzmanının iki sorunun birbirini tekrar niteliğinde olduğunu ifade ettikten sonra iki soru tek bir soru kapsamında birleştirilmiş ve dört sorudan oluşan “Okul Dışı Çalgı Çalışma Sorunları Görüşme Formu” araştırmanın veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Veri toplama sürecinden önce etik kurul izinleri alınmış olup bu çalışma, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından onaylanmıştır (tarih: 21.10.2025, toplantı sayısı: 16, araştırma kodu: 2025-1780). Bu sürecin ardından veri toplama aşamasına geçilmiştir. Veri toplama işlemi, bazı katılımcılarla yüz yüze, bazı katılımcılarla ise çevrim içi platformlar (Zoom, Google Meet) aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Veri Analizi

Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunların neler olduğunu tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, araştırma kapsamında toplanan verilerin kavramsallaştırılmasını bu doğrultuda ortaya çıkan kavramların mantıksal olarak düzenlenmesini, verileri açıklayan temaların ve kodların belirlenmesi yoluyla elde edilen verilerin özetlenmesini içeren sistematik bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Bu doğrultuda araştırma kapsamında toplanan veriler nitel araştırma analiz programı olan MAXQDA 24 programına aktarılmış ve her araştırmacı tarafından farklı dosyaları üzerinde çalışılmıştır. Ardından, ilk olarak araştırmacılar tarafından transkript edilmiştir. Daha sonra araştırmacıların her biri birbirinden bağımsız bir şekilde transkriptler üzerinde çalışmıştır. Ardından her araştırmacı bağımsız bir şekilde temalar ve kodlar oluşturmaya odaklandıktan sonra, araştırmacıların üzerinde çalıştığı temalar ve kodlar birleştirilmiştir. Ardından tema ve kodların tutarlılığı için iki alan uzmanının kontrol sağlaması istenmiş ve görüş ayrılığı olan tema ve kodlar üzerinde çalışılarak verilerin analizi son halini almıştır.

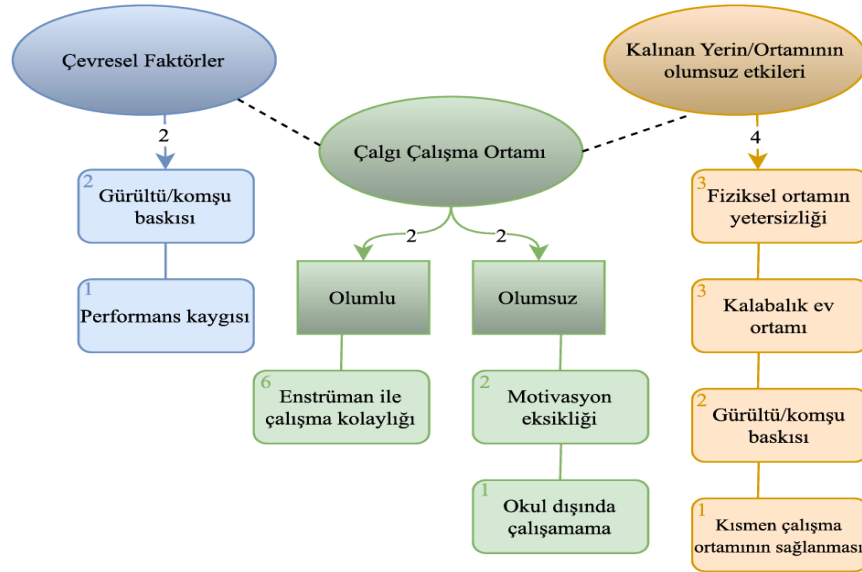
Kodlayıcılar arasındaki görüş birliği ve görüş ayrılığı için, kodlayıcılar arasındaki güvenilirliğin belirlenmesi amacıyla Miles ve Hubberman (1994) tarafından geliştirilen güvenilirlik formülü $[Güvenirlik = \frac{Görüş\ birliği}{(Görüş\ Birliği + Görüş\ Ayrılığı)} \times 100]$ kullanılmıştır. Yapılan hesaplamalar doğrultusunda kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik %83,33 olarak hesaplanmıştır.

Etik İlke

Araştırmanın veri toplama sürecine başlamadan önce, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu'na başvuruda bulunulmuş ve 21.10.2025 tarihli, 16 toplantı numaralı ve 2025-1780 araştırma kodlu karar ile etik onay alınmıştır.

Bulgular

Birinci alt probleme ilişkin bulgular: Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamı imkânları ve bu ortamların çalgı çalışmalarına etkilerine ilişkin yapılan tematik analiz Şekil 1'de verilmiştir.



Şekil 1. Okul Dışı Çalışma Ortamları ve Bu Ortamların Çalgı Çalışmalarına Etkilerine Yönelik Tema Ve Kodlar

Şekil 1 incelendiğinde yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamları ve bu ortamların çalgı çalışmalarına etkilerine ilişkin temalar ve kodlar verilmiştir. Bu doğrultuda “çevresel faktörler”, “çalgı çalışma ortamı” ve “kalınan yerin/ortamının olumsuz etkileri” olmak üzere üç tema ortaya çıkmıştır. bu temalara bağlı kodlar incelendiğinde “çevresel faktörler” teması kapsamında “gürültü/komşu baskısı” ve “performans kaygısı” şeklinde iki kod, “çalgı çalışma ortamı” teması kapsamında olumlu olarak “enstrüman ile çalışma kolaylığı” ve olumsuz olarak “motivasyon eksikliği” ve “okul dışında çalışamama” şeklinde üç kod, “kalınan yerin/ortamının olumsuz etkileri” teması kapsamında ise “fiziksel ortamın yetersizliği”, “kalabalık ev ortamı”, “gürültü/komşu baskısı” ve “kısmen çalışma ortamının sağlanması” şeklide dört kod olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcılar “çevresel faktörler” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Ev ortamında akşam saatleri içerisinde ve gün içerisinde çalışma ortamım gayet rahat. Gece geç saatlerde çalışmak apartmanda yaşadığım için çok mümkün olmuyor maalesef. Bu da bazen bazı şeylerin, çalışmaların yarım kalmasına yol açabiliyor.”
(K8)

“Paylaşımlı öğrenci evinde kalıyorum. Ayrıca çalgım flüt olduğu için komşulardan yana sorun yaşıyorum.” (K20)

“Alanım şan olduğu için belirli bir ses seviyesinin üzerinde çalışmak durumundayım. Evde çalıştığımda çevredeki insanlardan olumsuz tepkiler aldım ve bu sebeple okul haricinde çalışamadığımdan dönem içindeki parçaları bitirme konusunda zorluk yaşadığım oldu.” (K1)

Araştırmaya katılan katılımcılar “çalgı çalışma ortamı” teması kapsamında olumlu olarak ortaya çıkan “enstrüman ile çalışma kolaylığı” koduna ilişkin görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Aile evinde kalıyorum... Evde piyanomun olmasından herhangi bir sorun olmadan çalgı çalışabiliyorum” (K6)

“Bireysel öğrenci evinde kalıyorum. Bu yüzden okul dışında sessiz ve kesintisiz bir pratik alanım var ve bu durum daha fazla odaklanmama neden oluyor.” (K18)

“Bir akrabamın evinde kalıyorum. Yeterli alana sahip olduğum için odamda herhangi bir sorun olmadan istediğim gibi enstrüman çalışabiliyorum” (K11)

Araştırmaya katılan katılımcılar “çalgı çalışma ortamı” teması kapsamında olumsuz olarak ortaya çıkan “motivasyon eksikliği” ve “okul dışında çalışamama” kodlarına ilişkin görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Paylaşımlı öğrenci evinde kalıyorum. Bu yüzden maalesef çalgı çalışmakta zorlanıyorum. Bu durum karşısında çalgıma çalışamamam çalgı üzerindeki motivasyonumu düşürüyor.” (K3)

“Okul dışında pratik yapabileceğim bir alanım yok. Bu nedenle çalgı çalışmalarına olumsuz bir etki yaratıyor. Çalgımı çalışmak için uygun ortam olmadığından daha fazla zaman ayıramıyorum.” (K4)

“Okulumuz saat 20:00’a kadar açık. Aile evinde kaldığım için maalesef okulumun açık olduğu vakitler dışında enstrüman çalışamıyorum.” (K10)

Araştırmaya katılan katılımcılar “kalınan yerin/ortamın olumsuz etkileri” teması kapsamında ortaya çıkan “fiziksel ortamın yetersizliği”, “kalabalık ev ortamı”, “gürültü/komşu baskısı” ve “kısmen çalışma ortamının sağlanması” kodlarına ilişkin görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Yurtta kaldığım için çalgı çalışmalarım verimli olmuyor.” (K13)

“Okul dışında herhangi bir çalışma ortamım bulunmamakta. Paylaşımlı öğrenci evinde kaldığım için yaşadığım ortamda çalışamamaktayım.” (K17)

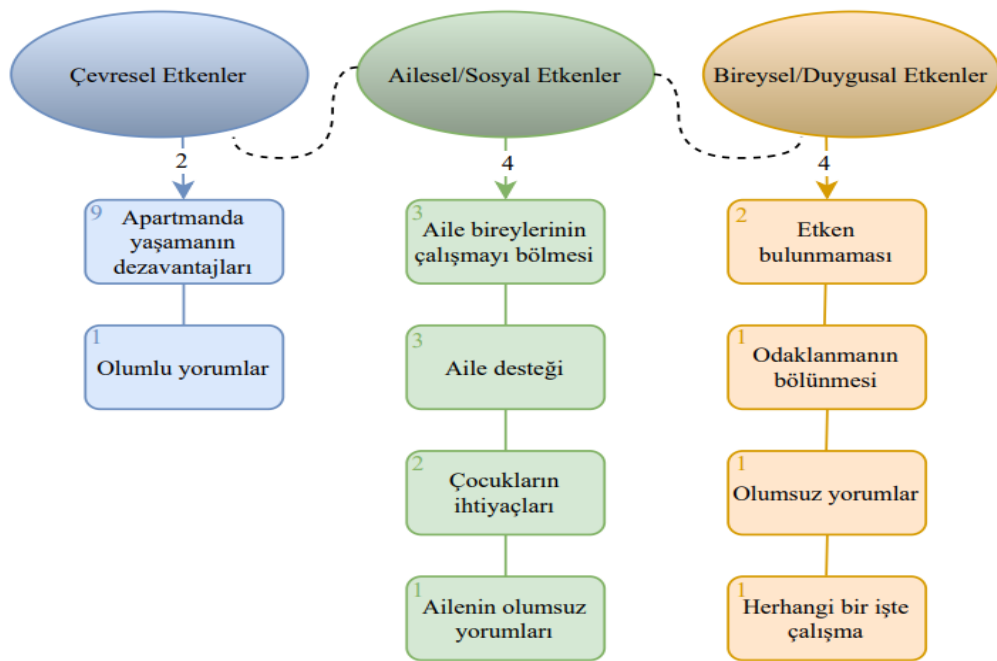
“Okul dışı çalışma ortamım evim oluyor evli ve biri 5 diğeri 8 yaşında iki çocuk annesiyim ve ben okula gittiğim zamanlarda çocuklarla ilgilenmek için kayınvalidem de bizimle birlikte yaşıyor, yani evde toplamda 5 kişi yaşıyoruz, ev her ne kadar müsait olsa da çalışma ortamı olmasına rağmen, ... kısacası okul dışı çalışma ortamı evim ve maalesef sessiz ve verimli çalışma yapamıyorum, bu sadece çalışmalarımı değil ders notlarımı da olumsuz anlamda etkiliyor.” (K2)

“Aile evinde kalıyorum. Evde odam var ancak kardeşimle paylaşıyorum çalgı çalışırken pek odaklanamıyorum ve bu durumun çalgı çalışmama olumsuz etkisi oluyor.” (K10)

“Çalışma ortamım var, öğrenci evinde yaşıyorum ancak komşular rahatsız olduğu için geç saatte çalışamıyorum. Okul çıkışları da dershanede çalıştığım için eve geç saatte gelebiliyorum ve komşulardan dolayı çalgı çalışmakta sorun yaşıyorum.” (K14)

“Yurtta kaldığım dönemlerde böyle bir alanım maalesef yoktu sessiz ve kesintisiz bir pratik söz konusu olmuyordu her seferinde yurtta kalan diğer öğrenciler tarafından ya şikâyet ediliyor ya da çalıştığım ders bölünüyordu ama şu an öğrenci evindeyim yurda nazaran istediğim herhangi bir vakit çok sesli olmamak kaydıyla çalışabiliyorum.”
(K19)

İkinci alt probleme ilişkin bulgular: Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamınızda çalgı çalışırken motivasyonunuzu etkileyen olumlu/olumsuz etkenlere ilişkin yapılan tematik analiz Şekil 2’de verilmiştir.



Şekil 2. Okul Dışı Çalışma Ortamlarında Çalgı Çalışırken Motivasyonu Etkileyen Olumlu/Olumsuz Etkenlere Yönelik Tema ve Kodlar

Şekil 2 incelendiğinde yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamlarında çalgı çalışırken katılımcıların motivasyonları etkileyen olumlu/olumsuz etkenlere ilişkin temalar ve kodlar verilmiştir. Bu doğrultuda “çevresel etkenler”, “ailesel/sosyal etkenler” ve “bireysel/duygusal etkenler” olmak üzere üç tema ortaya çıkmıştır. Bu temalara bağlı kodlar incelendiğinde “çevresel etkenler” teması kapsamında “apartmanda yaşamın dezavantajları” ve “olumlu yorumlar” şeklinde iki kod, “ailesel/sosyal etkenler” teması kapsamında “aile bireylerinin çalışmayı bölmesi”, “aile desteği”, “çocukların ihtiyaçları” ve “ailenin olumsuz yorumları” şeklinde dört kod, “bireysel/duygusal etkenler” teması kapsamında ise “etken bulunamaması”, “odaklanmanın bölünmesi”, “olumsuz yorumlar” ve “herhangi bir işte çalışma” şeklinde dört kod olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcılar “çevresel etkenler” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Paylaşımli öğrenci evinde kalıyorum için komşular tarafından hoş karşılanmıyor.”
(K3)

“Okul dışında maalesef çalışabildiğim tek yer ya sitemizin arka bahçesi ya da kaldığım odam. Kendi odam olduğu için rahat oluyorum ama bazen saati fark edemiyorum, ufak uyarılar gelince anında hevesim kursağımda kalıyor. Zaten okuldan eve gelene kadar saat 20.00’ı geçiyor ... 21.00’da derse oturacağım, bina sakinleri dâhil bizim evdekiler de yavaş yavaş uyuyorlar, çalışınca hali ile rahatsızlık veriyorum, sonuçta herhangi bir deşifre yapmıyorum, çalışacağım sırada sürekli böyle olumsuzluklar ile karşı karşıya kalıyorum, bu nedenlerin getirdiği bir diğer olumsuzluk ise enstrümanıma olan sevgimi kaybetmektir.” (K7)

“Farklı bir şehirde okuduğum için üniversiteden itibaren ev ortamında çalışmalarımı sürdüremiyorum. Çalışmak için okula gidiyorum. Yaşadığım şehirde kendi evime gittiğimde ise evimde çalışırken enstrümanımın çok fazla ses çıkartması komşuları rahatsız edebileceğim düşüncesi ile çokta verimli geçmiyor çünkü çalışırken kendimi baskıladığımı düşünüyorum.” (K17)

“Akrabamın evinde kalıyorum. Motivasyonumu olumsuz etkileyen bir şey olmuyor. Aksine komşular bazen tebrik ediyor bu benim çalgı çalışma sürecimde daha da motive ediyor.” (K11)

Araştırmaya katılan katılımcılar “ailesel/sosyal etkenler” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Çevredeki insanların fazla ses çıkarttığını söylediği, uygunsuz saatte piyano çaldığını söyleyenler oldu. Bunun haricinde aile evindeyken bir anda odama girilip odağımın bölünmesi de motivasyonumu oldukça düşüren bir durumdu.” (K13)

“Benim için durum biraz karmaşık. Aile evinde kalıyorum ve kardeşim ile aynı odayı paylaşıyoruz ayrıca çalgım klarinet ve sessiz çalışmak pek mümkün olmuyor. Bu yüzden motivasyon durumumu ailem, kardeşim ve komşular çok etkiliyor.” (K15)

“Geceleri enstrüman çalıştığım için aile üyelerimin rahatsızlığından dolayı çalışamama gerginliği, çalgı çalışma motivasyonumu düşürüyor.” (K16)

“...fakat müzik öğretmeni olan eşimin, vakit buldukça ders çalıştırması, ödevler konusunda yardımcı olması, yapamadığım noktalarda ilgilenmesi, motivasyonumu etkileyen olumlu durumdur...” (K2)

“Bazı zamanlarda ailemden gelen olumsuz dönütler motivasyonumu olumsuz yönde etkiliyor.” (K9)

Araştırmaya katılan katılımcılar “bireysel/duygusal etkenler” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

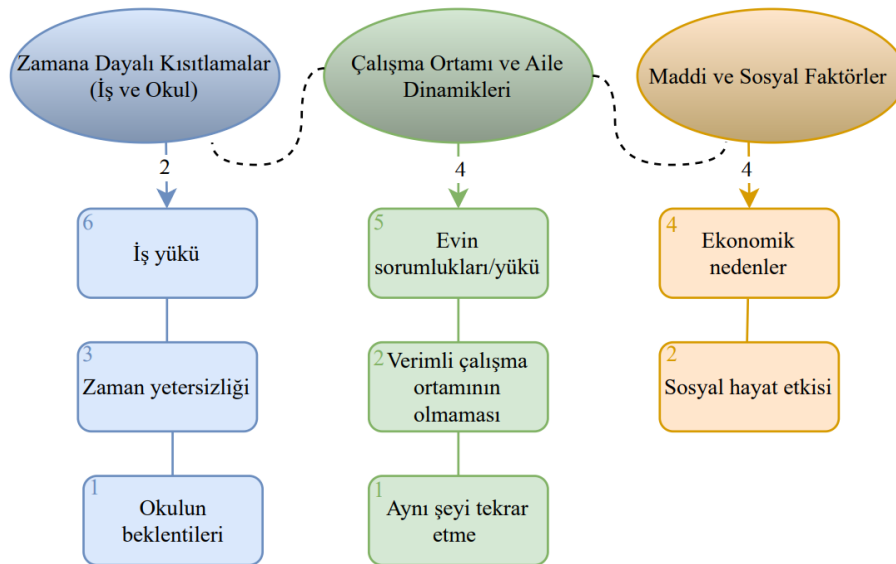
“Evdeyken evde ses olması, özellikle kalabalık ortamlarda çalışmak motivasyonumu negatif olarak etkiliyor. Yurtta çalışırken diğer insanların yaptığımız işe saygı göstermemesi, sessizlik olmaması ve sürekli bölünmek zorunda kalınması motivasyonumu çok kötü etkiliyor.” (K4)

“...motivasyonumu olumsuz etkileyen bir diğer durum ise akraba ve çevremdeki insanların yaşıma atıfta bulunması. Bu arada yaşım 42, bu yaştan sonra bir enstrüman öğrenip veya müzik öğretmenliği bitirip boşa çaba harcadığım söylemleri motivasyonumu olumsuz etkilemektedir.” (K2)

“Paylaşımlı öğrenci evinde kalıyorum. Ayrıca dışarıda derse veriyorum. Çok fazla iş yükümün olması motivasyonumu olumsuz etkiliyor.” (K20)

“Bireysel öğrenci evinde kalıyorum. Bu zamana kadar evde çalgı çalışmak ile ilgili bir sorun yaşamadım. Okulun aksine evde çalışmak motivasyonumu daha çok artırıyor.”
(K21)

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular: Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamınızda çalgı çalışırken çalışma sürelerini etkileyen durumlara ilişkin yapılan tematik analiz Şekil 3’de verilmiştir



Şekil 3. Katılımcıların Okul Dışı Çalışma Ortamlarında Çalgı Çalışırken Çalışma Sürelerini Etkileyen Etkenlere Yönelik Tema ve Kodlar

Şekil 3 incelendiğinde yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalışma ortamlarında çalgı çalışırken çalışma sürelerini etkileyen etkenlere ilişkin temalar ve kodlar verilmiştir. Bu doğrultuda “zamana dayalı kısıtlamalar (iş ve okul)”, “çalışma ortamı ve aile dinamikleri” ve “maddi ve sosyal faktörler” olmak üzere üç tema ortaya çıkmıştır. Bu temalara bağlı kodlar incelendiğinde “zamana dayalı kısıtlamalar (iş ve okul)” teması kapsamında “iş yükü”, “zaman yetersizliği” ve “okulun beklentileri” şeklinde iki kod, “çalışma ortamı ve aile dinamikleri” teması kapsamında “evin sorumlulukları/yükü”, “verimli çalışma ortamının olmaması” ve “aynı şeyi tekrar etme” şeklinde üç kod olduğu görülmüştür. Ayrıca, “maddi ve sosyal faktörler” teması kapsamında ise “ekonomik nedenler” ve “sosyal hayat etkisi” şeklide iki kod olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcılar “zamana dayalı kısıtlamalar (iş ve okul)” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“İş hayatımın yoğunluğu çalışma düzenimi ve süremi oldukça etkilemekte. Haftada en az 20 saat iş ortamında bulunmaktayım. İşe gidiş ve dönüşlerimi de hesaba katarsak hafta 30 saatimi alıyor, akşam işten geç çıkmak ve yorgun bir şekilde gelmek de çalışmamı etkileyen faktörler arasında.” (K1)

“Çalışma süremi iş saatlerime göre düzenliyorum. Odada yapmam gereken sorumluluklar ve diğer işlere göre çalışma saatim değişiyor. Kıyafetleri düzenleme,

odayı temizleme, kıyafet yıkama, sokak müziği, yemeğe zaman ayırma gibi etkenler çalışma saatimi etkiliyor.” (K2)

“Özellikle okul derslerinin tüm günü kapladığı günlerde eve dönüş süresi de eklenince... çalışma sürem kısıtlanabiliyor.” (K9)

“Eve dönüş saatimi ayarlamam gerektiği için çalışma süremi bazen etkiliyor” (K8)

Araştırmaya katılan katılımcılar “çalışma ortamı ve aile dinamikleri” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Özellikle okul dışı çalışma ortamında ders çalışırken 5 yaşındaki kızımın isteklerinin hiç bitmemesi sürekli oyun oynamak istemesi evde yemek çamaşır temizlik gibi günlük işlerde tek başına mücadele etmeye çalışmam beni fiziksel olarak fazlasıyla yormaktadır ben normal insanlara göre ev temizliğine ve düzenine fazla zaman ayırmam olumsuz etkileyebilmektedir.” (K2)

“Ailemin evinde kalıyorum. Bazen ev ortamında birçok sorumluluğum oluyor. Bu durum çalgı çalışma süremi etkiliyor.” (K10)

“Asla kesintisiz bir şekilde 3-4 saat çalışmıyorum, yani cidden verimli bir şey olmuyor. Zaten enstrümanımda deşifre işi yaklaşık 1 saati buluyor, aile üyelerim de ne çalıştığımı merak ettikleri için ara sıra yokluyorlar, onların gelmesi ile zaten odağım kayıyor. Odak sorununu dibe kadar yaşayan biri olarak, ayak sesi duymam bile yetiyor... Aile evinde yaşamanın eksileri maalesef ki çok ama artıları da var.” (K7)

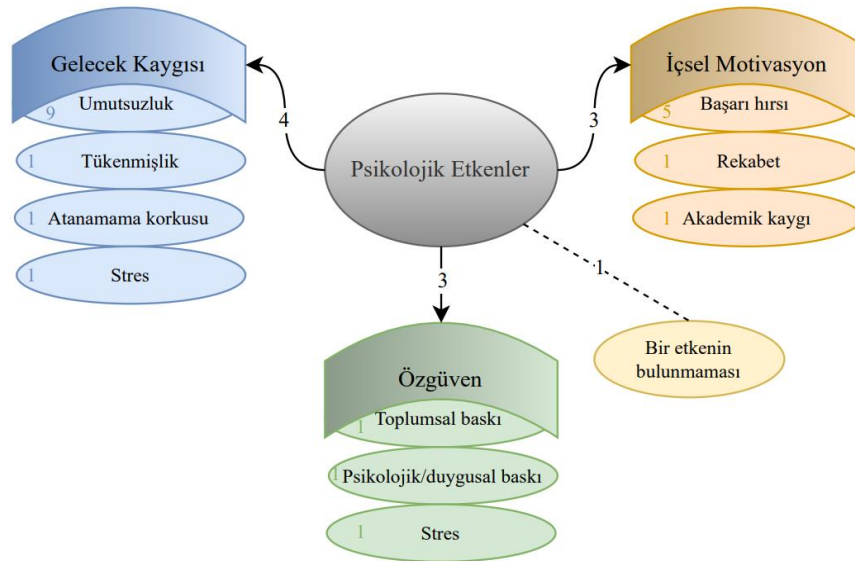
“Aile evinde kalıyorum. Çalgı çalışma pratikleri yaparken, evde çok fazla aynı şeyi çalmak rahatsızlık veriyor ve bazen bu durum çalışma süremi etkileyebiliyor.” (K12)

Araştırmaya katılan katılımcılar “maddi ve sosyal faktörler” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“İş hayatı ve ekonomik problemler çalgı çalışma süremi etkileyen en önemli faktörler.” (K3)

“Evde eğer rahat bir ortamda çalışıyorsam çalışma sürem çok uzun olmuyor Fakat daha toplu ve dikkatimi dağıtmayacak şekilde sade olan bir ortamdaysam ona göre ayarlamışsam sıkıntı yaşamıyorum Bunun dışında şahsi olarak çalışma ortamım çoğunlukla her yere konum olarak uzak olduğu için sosyal çevre ile yaptığım herhangi bir etkinlikte ders vaktinden kısmak zorunda kalıyorum ekonomik durumlar dan dolayı yalıtım yaptıramadığımdan daha az süre çalışmak zorunda kalabiliyorum.” (K19)

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular: Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışmalarını etkileyen psikolojik faktörlerin neler olduğuna ilişkin yapılan tematik analiz Şekil 4’ de verilmiştir.



Şekil 4. Katılımcıların Okul Dışı Çalışma Ortamlarında Çalgı Çalışırken Çalışmalarını Etkileyen Psikolojik Etkenlere Yönelik Tema ve Kodlar

Şekil 4 incelendiğinde yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışırken çalışmalarını etkileyen psikolojik etkenlere ilişkin temalar ve kodlar verilmiştir. Bu doğrultuda “gelecek kaygısı”, “özgüven” ve “içsel motivasyon” olmak üzere üç tema ortaya çıkmıştır. Bu temalara bağlı kodlar incelendiğinde “gelecek kaygısı” teması kapsamında “umutsuzluk”, “tükenmişlik”, “atanamama korkusu” ve “stres” şeklinde dört kod, “özgüven” teması kapsamında “toplumsal baskı”, “psikolojik/duygusal baskı” ve “stres” şeklinde üç kod olduğu görülmüştür. Ayrıca, “içsel motivasyon” teması kapsamında ise “başarı hırsı”, “rekabet” ve “akademik kaygı” şeklinde üç kod olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcılar “gelecek kaygısı” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Okul dışı çalışma ortamında çalgı çalışmamı etkileyen faktör özellikle gelecek kaygısı beni biraz umutsuzluğa sürüklemektedir.” (K2)

“Öğretmen akademileri yüzünden çok stresliyim. Ayrıca ekonomik nedenlerden dolayı iş bulamamaktan korkuyorum.” (K15)

“Okul dışı çalışma ortamında beni en çok etkileyen şeyler kendimi her zaman daha ileride olabileceğimi ve her şeyi başarabileceğimi düşündüğüm zamanlarda ortamdan ve bulunduğum yerden kaynaklı gelecek kaygısı oluşuyor.” (K18)

“Kesinlikle gelecek kaygısı beni çok etkiliyor ve kendimi tükenmiş hissediyorum.” (K3)

Araştırmaya katılan katılımcılar “özgüven” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Okul dışı çalışma ortamı olarak sadece aile evinde rahatlıkla çalışabiliyorum. Başka yerim yok çünkü. Şimdi şöyle bir şey oluyor, benim odam küçük olduğu için oturma odasının bir köşesinde birikimim ile aldığım piyanom ve ana enstrümanım olan gitar için yer var... ve dediğim gibi çalışmadan önce bildiğim bir eser bile olsa önce

deşifresini yaparım, yarım saat- bir saat. Kendimi odaklanmaya zorlamam yüzünden bu saat miktarı 1 saat ve üzerine çıkabiliyor, hali ile aile üyelerim bana yarım saatte düzgün bir şey çalamıyorsun, şunu çal bunu çal diye küçük (ama psikolojide hiçte küçük olmayan) bir baskı uyguluyorlar, onlara göre bu bir şaka iken, sırf bu davranışlar yüzünden ana enstrümanımdan soğumama neden oluyorlar...” (K7)

“Toplumsal baskı ve genel düşünce yetersizliği mevcut sorunlar. Rekabetsizlik de negatif anlamda bir etken.” (K10)

“Böyle bir etken bulunmamakta.” (K11)

Araştırmaya katılan katılımcılar “içsel motivasyon” teması kapsamında görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Okul dışında her boşluk bulduğumda çalgıma çalışıyorum. Başarı hırsı benim için gerçekten psikolojik anlamda çok büyük yere sahip. İyi bir gitarci olmak istiyorum ve çalışmadığım saatlerde aklıma başarısız olacağım kaygısı geliyor. Tabii ki atanamama korkusu, geleceğime dair bir sürü kaygılarım var. Fakat ben elimden geleni yaptıktan sonra kaygılar azalıyor doğal olarak. Çalışmamı etkileyen faktörlere hırs, azim ve gelecek kaygısını ekleyebilirim. Geleceğimden kaygılandığım için daha hırslı çalışmak zorunda hissediyorum.” (K4)

“Başarı hırsı beni etkileyen bir faktör...” (K17)

“Başarı hırsı, rekabet.” (K16)

“Başarısızlık korkusunun ve akademik anlamda gelecek kaygısının yoğun olduğunu söyleyebilirim. Bazen kendimden gereğinden çok fazla şey beklediğimden ve bu beklentimi karşılayamadığımdan da çalışmamın verimliliğini oldukça etkilenmekte.” (K1)

Tartışma ve Sonuç

Yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerin okul dışı çalgı çalışma durumlarının incelendiği bu araştırmada, öğrencilerin çalgı çalışma ortamı, motivasyon, süre ve psikolojik etkenler olmak üzere büyük oranda olumsuz görüşler sergilediği görülmektedir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde çalışma ortamıyla ilgili az bir oranda olumlu görüş yer almakla birlikte, motivasyonla ilgili bir olumlu görüş bulunmakta, süre ve psikolojide ise hiç olumlu görüş yer almamaktadır.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular doğrultusunda, çevresel faktörler temasında yer alan “gürültü/komşu baskısı” ve “performans kaygısı”, çalgı çalışma ortamı temasında ortaya çıkan motivasyon eksikliği ve okul dışında çalışamama ile kalınan yerin/ortamının olumsuz etkileri temasında bulunan “fiziksel ortamın yetersizliği”, “kalabalık ev ortamı”, “gürültü baskısı” ve “kısmen çalışma ortamının sağlanması” gibi faktörler olumsuz görüşleri temsil ederken, yine çalgı çalışma ortamı temasında yer alan “enstrüman ile çalışma kolaylığı” ise olumlu görüşleri temsil etmektedir. Bu sonuçlar, öğrencilerin okul dışı çalgı çalışma ortamlarında sahip oldukları imkânların ağırlıklı olarak olumsuz bir yapıda olduğunu göstermektedir. Nitekim Herfindahl (2023), müzikal başarının yalnızca doğuştan gelen yetenekle açıklanamayacağını, Ekolojik Sistem Kuramı bağlamında aile, fiziksel koşullar ve çevresel etmenlerin öğrencinin gelişiminde belirleyici bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Bu çerçevede, bu araştırmada saptanan fiziksel ortam yetersizliği ve çevresel baskıların öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri, alanyazında belirtilen çevresel belirleyicilerle doğrudan örtüşmektedir. Benzer biçimde Saruhan ve Deniz (2011) ve Özmenteş (2012), evdeki müziksel ortamın niteliği ile öğrencilerin derse yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırmada gözlenen “kalabalık ev ortamı” ile “motivasyon eksikliği” arasındaki bağlantı da ev ortamının müzik eğitimi sürecindeki kritik önemini desteklemektedir. Engin vd., (2009) ortaokul öğrencilerinin okul dışı çalışma ortamlarını

inceledikleri araştırmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun uygun çalışma ortamına sahip olduğu, yalnızca az bir kısmının çalışma ortamı bulunmadığı belirtmiştir. Bu yönüyle çalışma koşullarına ilişkin saptamalar benzerlik gösterse de sonuçlar bakımından iki araştırma arasında belirgin bir farklılık bulunmaktadır. Bu farklılığın, ortaokul öğrencilerinin ders çalışma süreçlerinin daha çok teori ağırlıklı olmasına karşın, bireysel çalgı çalışmasının doğası gereği yüksek ses üretimi, tekrar gerektiren çalışmalar ve uygun fiziksel ortam gerektiren uygulamalı bir süreç olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu bulgular genel olarak, öğrencilerin çalışma süreçlerinin çevresel, sosyal ve bireysel düzeydeki baskılar nedeniyle ağırlıklı biçimde kısıtlandığını ortaya koymaktadır. Nitekim Kamin vd., (2007) akran ve çevre desteğinin müzikal gelişimde belirleyici bir bileşen olduğunu vurgulamaktadır. Bu açıdan, bu çalışmada olumsuz bir unsur olarak görülen destek yoksunluğu ve sosyal kısıtlılıklar, öğrencilerin motivasyonunu düşüren etkenler olarak alanyazındaki sonuçlarla uyum göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular, öğrencilerin okul dışı çalgı çalışma motivasyonlarının ağırlıklı olarak çevresel, ailesel/sosyal ve bireysel/duygusal etkenler tarafından olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir. Çevresel etkenler temasında “apartmanda yaşamının dezavantajları” öne çıkarken, ailesel/sosyal etkenler temasında “aile bireylerinin çalışmayı bölmesi”, “çocukların ihtiyaçları” ve “aileden gelen olumsuz yorumlar” motivasyonu düşüren önemli unsurlar olarak belirlenmiştir. Bireysel/duygusal etkenler kapsamında ise odaklanmanın bölünmesi, olumsuz yorumlara maruz kalma ve herhangi bir işte çalışma zorunluluğu öğrencilerin çalgı çalışmaya yönelik isteğini sınırlayan faktörler olarak ortaya çıkmaktadır. Buna karşın, çevresel etkenler temasındaki “olumlu yorumlar”, ailesel/sosyal etkenlerde yer alan “aile desteği” ile bireysel/duygusal etkenlerde belirlenen “etken bulunmaması” sonucu, olumlu görüşlerin sınırlı da olsa varlığını göstermektedir. Bu çalışmada aile desteği ve ailevi engellerin çalgı çalışma süreci üzerindeki etkilerine ilişkin bulgular da alanyazınla paralellik taşımaktadır. Özmenteş (2012), evdeki müziksel ortam ile öğrencilerin tutumları arasında pozitif bir ilişki olduğunu saptamış ve aile desteğinin müzik eğitimi sürecinde kritik bir bileşen olduğunu belirtmiştir. Bu durum, araştırma kapsamında ortaya çıkan aile desteği temasının önemini ve aileden gelen olumsuz yorumların öğrencinin motivasyonunu zayıflatmadaki etkisini açıklamaktadır. Benzer şekilde Herfindahl (2023), müzikal başarının Ekolojik Sistem Kuramı bağlamında aile, sosyal çevre ve kültürel bağlam tarafından şekillendiğini ifade etmektedir. Bu çalışmada da öğrencilerin çalışma süreçlerinin ailevi sorumluluklar ve sosyal dinamiklerden etkilenmesi, müzik eğitiminin yalnızca bireysel bir süreç değil, sosyal çevreden gelen desteklerle bütünleşik olarak ilerlediğini ortaya koyan bu görüşü desteklemektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgular doğrultusunda, zamana dayalı kısıtlamalar temasında yer alan “iş yükü”, “zaman yetersizliği” ve “okulun beklentileri”; çalışma ortamı ve aile dinamikleri temasında belirlenen “ev içi sorumluluklar”, “verimli bir çalışma ortamının bulunmaması” ve “aynı parçaları tekrar etme” durumunun yarattığı gerginlik, maddi ve sosyal faktörler temasında ise “ekonomik güçlükler” ve “sosyal hayat etkisi” ile çalışma süresini azaltması, öğrencilerin çalışma alışkanlıklarını olumsuz yönde etkileyen temel unsurlar olarak ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, öğrencilerin bireysel çalgı çalışmalarının iş-okul yoğunluğu, ev içi yükümlülükler ve ekonomik yetersizlikler nedeniyle kesintiye uğradığını, söz konusu dışsal etkenlerin verimli, düzenli ve sürdürülebilir bir çalışma rutinini önemli ölçüde zorlaştırdığını göstermektedir. Araştırmada en belirgin sorunlardan biri olarak ortaya çıkan zaman yetersizliği ve iş/okul yükü, Edgar (2019)’ın üniversite düzeyindeki müzik öğrencilerinde tespit ettiği bulgularla doğrudan örtüşmektedir. Edgar, müzik öğrencilerinin özellikle zaman yönetimi, aşırı sorumluluk yüklenme (over-commitment) ve buna bağlı stres ile karşı karşıya kaldığını belirtmektedir. Bu açıdan bakıldığında, bu çalışmada saptanan “iş yükü” ve “okul beklentileri”, öğrencilerin çok yönlü akademik ve kişisel sorumluluklar arasında sıkışarak etkin çalışma süresi yaratmakta zorlandığını göstermektedir. Benzer şekilde Hamzah (2013)’ın yaylı çalgı öğrencileriyle yaptığı çalışmada ortaya koyduğu zaman koordinasyonu problemleri ve çalışma sürecindeki aksaklıkların müziksel

performansı olumsuz etkilediği yönündeki bulgular, zamana dayalı kısıtlamalar temasında gözlenen planlama güçlükleri ve verim düşüklüğü ile paralellik göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgular doğrultusunda, psikolojik etkenler başlığı altında gelecek kaygısı temasında yer alan “umutsuzluk”, “tükenmişlik”, “atanamama korkusu” ve “stres”, özgüven temasında bulunan “toplumsal baskı”, “psikolojik/duygusal baskı” ve “stres” ile içsel motivasyon temasında sıralanan “başarı hırsı”, “rekabet” ve “akademik kaygı” gibi faktörler, öğrencilerin psikolojik süreçlerinde okul dışı çalgı çalışma süreçlerine etki eden olumsuz görüşleri temsil ederken, herhangi bir etkenin bulunmaması durumu ise olumlu görüşleri temsil etmektedir. Bu bulgulardan çıkan sonuç ile, okul dışı çalgı çalışma alışkanlıklarının “gelecek kaygısı”, “umutsuzluk”, “rekabet” ve “stres” gibi faktörlerin etkisi altında kaldığı anlaşılmaktadır. Araştırmada içsel motivasyon teması altında ortaya çıkan “başarı hırsı” ve “rekabet” unsurları, müzikal gelişimde motivasyonun gücünü göstermesi bakımından alanyazınla uyumludur. Nitekim Vellacott ve Ballantyne (2022), müzisyenlerin çalışma süreçlerinde içsel motivasyonun temel belirleyici olduğunu saptamıştır. Araştırma kapsamında öğrencilerin yaşadığı tüm zorluklara rağmen “başarı hırsı” ile sürece tutunmaları veya “rekabet” ortamından etkilenmeleri, içsel motivasyon dinamiklerinin çalışma alışkanlıkları üzerindeki kritik rolünü destekler niteliktedir. Öte yandan, bulgularımızda “gelecek kaygısı” ve “özgüven” başlıkları altında yoğunlaşan “stres”, “tükenmişlik” ve “psikolojik/duygusal baskı” unsurları, Edgar (2019)’ın bulgularıyla paralellik göstermektedir. Edgar, üniversite öğrencilerinin müzik eğitimi sürecinde stres faktörüyle sıkça karşılaştığını, müziğin kimi zaman bir rahatlama aracı iken kimi zaman da bir stres kaynağına dönüşebildiğini belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların “atanamama korkusu” ve “umutsuzluk” gibi yoğun kaygı durumları bildirmesi, bu stres kaynaklarının öğrencilerin psikolojik iyilik hallerini ve dolayısıyla çalışma verimlerini olumsuz etkilediğini doğrulamaktadır. Buna ek olarak Kamin vd., (2007) müzisyenlerin gelişiminde motivasyon, öz güven ve hedef belirleme gibi psikolojik özelliklerin belirleyici olduğunu vurgulamaktadır. Çalışmamızda “özgüven” temasında belirlenen “toplumsal baskı” ve “psikolojik baskı” unsurları, özgüvenin dışsal faktörlerden ne kadar kolay etkilenebildiğini ve bu durumun öğrencilerin çalgı çalışma süreleri ile verimliliğine olumsuz yansıdığını göstermektedir.

Bu araştırmadan elde edilen tüm bulgular sonucunda, yükseköğretimde müzik eğitimi alan öğrencilerinin okul dışı çalgı çalışma süreçlerinin, yalnızca fiziksel mekân kısıtlılıklarıyla değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve psikolojik faktörlerin iç içe geçtiği çok boyutlu bir “engeller sarmalı” içinde gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin sahip olduğu motivasyon ve başarı hırsı, fiziksel ortamın yetersizliği, çevresel baskılar, zaman yönetimi sorunları ve gelecek kaygısı gibi dışsal ve duyuşsal faktörler tarafından olumsuz yönde etkilenmektedir. Dolayısıyla, öğrencilerin meslekî gelişimlerinde kritik bir rol oynayan çalgı çalışma alışkanlıklarının, bireysel yetersizlikten ziyade, uygun ekolojik ve pedagojik ortamın sağlanamaması nedeniyle hedeflenen niteliğe ulaşamadığı, mevcut şartların öğrencileri hem teknik hem de zihinsel açıdan yıpratıcı, sürdürülebilirliği zor bir çalışma rutinine sürüklediği sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

- Müzik eğitimi veren kurumların öğrenciler için erişilebilir veyalıtlımlı bireysel çalışma alanları oluşturması, mevcut çalışma mekânlarının kullanım saatlerini genişletmesi ve eşit erişimi sağlayacak düzenlemeler yapması,
- Öğretim elemanlarının, öğrencilerin farklı yaşam koşullarını dikkate alan destekleyici ve motive edici bir pedagojik yaklaşım benimsemeleri; öz-düzenleme, zaman yönetimi ve etkili çalışma stratejilerine yönelik eğitimler sunmaları,
- Olumsuzluk yaşayan öğrencilere, uzun çalışma blokları yerine kısa ve odaklanmış çalışma seanslarına yönelmeleri, zihinsel pratik gibi alternatif yöntemleri kullanmaları ve kişisel koşullarına uygun gerçekçi hedefler belirlemeleri,

-
- Aileler ve sosyal çevre için ise müzik eğitiminin niteliğine ilişkin farkındalığın artırılması, destekleyici tutum ve davranışların teşvik edilmesi,
 - Müzik eğitimi politikalarının altyapı yatırımları, burs olanakları ve barınma koşullarında müzik öğrencilerine yönelik düzenlemeleri kapsayacak şekilde geliştirilmesi önerilmektedir. Bu bütüncül yaklaşım, öğrencilerin çalgı çalışma süreçlerini destekleyerek hem akademik hem de psikolojik açıdan daha sürdürülebilir bir gelişim ortamı sağlayacağı düşünülmektedir.

References

- Açıksöz, F., & Güdek, B. (2018). Müzik eğitiminde YouTube etkisi: Online piyano dersleri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(6), 1–22. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.12821>
- Akbulut Bilici, B., Tankız, K. D., & Özçelik, S. (2020). Flüt eğitiminde aşamalı kas gevşeme egzersizlerinin öğrencilerin performans başarılarına etkisi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(2), 529–548. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39983>
- Akdeniz, A. (2018). Cinuçen Tanrıkörür’a ait Bayâtî-Araban Âyîn-i Şerîfî’nin ilk peşrev, son peşrev ve son yürük semâî’sinin makâm ve geçki bakımından incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(10), 737–748. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13697>
- Akpınar, G. & Dündar Gençli, H. (2018). *Üniversite gençliği döneminin gelişimsel özellikleri ve psikolojik zorlukları*. Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yayınları.
- Aksu, C. (2013). İlk “Mûsikî” ders programları ve Zati Bey’in “Talim-i Kıraat-i Mûsikî” isimli eserinin analizi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 705–718. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4501>
- Aksu, C., & Çelenk, K. (2014). AGSL müzik bölümü mezunlarının ‘Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri’ndeki akademik başarılarının incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 67–87. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6286>
- Akyürek, R. (2018). Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimi etkinlik sürecinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(19), 65–76. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14034>
- Akyüzlür, F. (2014). Müzik öğretmen adaylarının bilişüstü farkındalıkları. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(8), 187–196. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7237>
- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları* [Doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Altunbaş Yavuz, S., & Aktaş, B. (2020). Müzik ve disleksi: Disleksi tanısı alan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesinde müzik eğitiminin kullanılması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 1485–1498. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39431>
- Arslan, S., & Gül, G. (2019). Müzik öğretmenlerinin ortaokuldaki etkili müzik eğitimine ilişkin görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(3), 1061–1076. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22962>
- Avcı, A. (2019). Müzik dersinde karşılaşılan sorunlara ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(6), 2841–2855. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39242>
- Aycan, K. (2017). Hareket, konuşma ve şarkı söyleme odaklı elementer ses eğitimi uygulamaları. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(14), 1–18. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.11661>

- Aydın Erdem, D., & Erdem, A. (2021). Klasik Batı müziğine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(2), 795–807. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.48647>
- Aytemur, B., & Eldemir, A. C. (2013). Müzik öğretmeni adaylarının alana yönelik bilgisayar okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 2185–2195. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5528>
- Ayyıldız, S., & Yıldız, E. C. (2020). Yükseköğretim kurumlarında Türk halk müziği toplu icra eğitimi uygulamalarının ve karşılaşılan problemlerin eğitimci görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(4), 2443–2466. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.43433>
- Biber Öz, N. (2001). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda orkestra-oda müziği eğitiminde yaylı çalgıların yeri ve önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 93-99.
- Bilgin, Y., & Coşkun, S. (2017). Soundpainting uygulamalarının öğrencilerin özgüveni üzerindeki etkileri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(4), 91–110. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.10032>
- Bolat, M., & Malkoç, T. (2021). Özel yetenekli öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişiminde müzik eğitiminin etkisi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(3), 1463–1481. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.49974>
- Bulut, D., & Kılınç, R. (2014). Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretim programındaki Türk müziği konularına yönelik öğretmen görüşleri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 363–376. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6313>
- Burak, S., Özmenteş, G., & Seban, D. (2014). Orff Schulwerk uygulamalarının okul öncesi öğretmen adaylarının müzik yeteneğine yönelik öz-yeterlik inançlarına etkisi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 187–212. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6763>
- Büyükköse, A., Yıldırım Orhan, Ş., & Şeren, M. (2016). Amatör müzik eğitiminin, ortaokul öğrencilerinin problem çözme becerilerine etkisi (Kırıkkale ili örneği). *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(14), 565–582. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.9914>
- Büyükoztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş. & Çakmak, E. K. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Cotton, D. H. G. (1990). *Stress management: An integrated approach to therapy*. Brunner/Mazel.
- Çalhan, N., & Uslu, M. (2025). Türkiye’de Türk sanat müziği kapsamında taksim alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 20(1), 215–229. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.80149>
- Çiçek, V. (2020). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik performanslarına yönelik kaygılarının benlik saygısı ve öz yeterlikleriyle ilişkisi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(5), 3247–3260. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.45812>
- Çiftçibaş, M. C. (2020). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitim sürecinin öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 1675–1691. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.41859>

- Çiftçibaş, M. C. (2020). Müzik öğretmenleri yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitim sürecinin öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 1675–1691. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.41859>
- Demirtaş, E., & Özçelik, S. (2020). Müzik yazılımlarına yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 1715–1727. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.41731>
- Demirtaş, E., & Özçelik, S. (2020). Müzik yazılımlarına yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 1715–1727. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.41731>
- Demirtaş, S. (2020). Müzik öğretmenleri adaylarının piyano çalgısına yönelik tutum düzeyleri ile piyano öğrenme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(4), 2549–2566. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.44471>
- Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (2005). Introduction: The discipline and practice of qualitative research. N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Ed.), *The Sage handbook of qualitative research* içinde (3. bs., ss. 1-32). SAGE Publications.
- Doğan, Ö. (2020). Müzik öğretmenlerinin müzik eğitiminde teknolojiyi kullanmalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(5), 3301–3314. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.42999>
- Edgar, S. N. (2019). Music and the social and emotional challenges of undergraduate instrumental music students. *Update: Applications of Research in Music Education*, 37(3), 46-56. <https://doi.org/10.1177/8755123319832067>
- Eminova, N. (2020). Piyano ensemble türünün tarihsel gelişimi, icracılık ve çağdaş müzik eğitimindeki yeri. *Journal of Turkish Studies*, 15(1), 175–194. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.37847>
- Endler, N. S. & Kocovski, N. L. (2001). State and trait anxiety revisited. *Journal of Anxiety Disorders*, 15(3), 231-245.
- Engin, A. O., Özen, Ş. & Bayoğlu, V. (2009). Öğrencilerin okul öğrenme başarılarını etkileyen bazı temel değişkenler. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(3), 125-156.
- Evans, P. & Bonneville Roussy, A. (2015). Self-determined motivation for practice in university music students. *Psychology of Music*, 44(5), 1095-1110. <https://doi.org/10.1177/0305735615610926>
- Gökçek, T. (2009). Durum çalışması değerlendirmelerinin uygulaması. *İlköğretim Online*, 8(2), 1-3.
- Güdek, B., & Öziskender, G. (2013). Orff yaklaşımı ile yapılan okul öncesi müzik eğitiminin öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimine etkileri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 213–232. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4312>
- Güdek, B., & Öztürk, D. (2016). Viyolonsel öğretiminde öz değerlendirme uygulamalarının öğrencilerin performansına ve tutumlarına etkisi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1149–1162. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.9097>
- Güdek, B., & Yılmaz, D. (2020). Sosyo-kültürel özelliklerin anne babaların müzik eğitimine yönelik tutumlarına etkisi. *Journal of Turkish Studies*, 15(1), 233–250. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40273>

- Gün, E. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(11), 615–622. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13450>
- Gün, E. (2019). Keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı öğretim programının öğrenci performansına etkisi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(5), 2377–2396. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.29178>
- Gün, E., & Karakelle, S. (2013). Türkiye ve Avusturya müzik öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 233–245. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4590>
- Gün, E., & Köse, H. S. (2013). Müzik öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumları. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 247–261. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4533>
- Gün, E., & Özkasnaklı, U. (2019). Müzik öğretmeni adaylarının okul deneyimi dersinde yaptıkları gözlemlere ilişkin görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(5), 2349–2359. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.24987>
- Gün, E., & Yıldız, G. (2014). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano performansı öz yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 1053–1065. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6896>
- Gündüz, A. Y. (2017). Ülke kalkınmasında üniversitelerin rolü: Doğu ve Güneydoğu Anadolu üniversiteleri örneği. *Sakarya Üniversitesi İktisat Dergisi*, 6(1), 56-69.
- Hamzah, N. E. (2013). *Difficulties faced by music students during the string sectional rehearsals: A case study in UiTM* [Undergraduate research project, Universiti Teknologi MARA, Faculty of Music]. UiTM Institutional Repository.
- Harris, J. (2019). Music performance anxiety and motivation among undergraduate musicians. *Music Education Research Journal*, 21(2), 112-127.
- Herfindahl, N. J. (2023). *Creating talent: The effect of environment on the development of musical skill* [Doctoral dissertation, Liberty University]. Liberty University School of Music.
- Kabataş, M. (2017). Türkiye’de darbe ve müzik. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(16), 289–308. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.11371>
- Kale, M. N., & Gül, G. (2020). Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitime yönelik öz-yeterlikleri: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(4), 2709–2720. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.42700>
- Kale, M. N., & Gül, G. (2020). Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitime yönelik öz-yeterlikleri: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(4), 2709–2720. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.42700>
- Kamerli, Ü. B., & Yöndem, S. (2023). Yaylı çalgı eğitiminde birden çok eğitimciyle çalışmanın öğrenciler üzerindeki etkisi. *Online Journal of Music Sciences*, 8(1), 25-41. <https://doi.org/10.31811/ojomus.1232991>
- Kamin, S., Richards, H. & Collins, D. (2007). Influences on the talent development process of non-classical musicians: Psychological, social and environmental influences. *Music Education Research*, 9(3), 449-468. <https://doi.org/10.1080/14613800701587860>

- Karaahmet Balcı, S., & Coşkun, S. (2021). Koro eğitiminin çocukların kavram algıları üzerindeki etkilerinin çocuk resimleri yoluyla değerlendirilmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(4), 1859–1875. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.49881>
- Kılbaş, M., Halvaşı, B., & Bağcı, H. (2022). Müzik eğitiminde işbirlikli öğrenme yönteminin kullanımının incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 17(2), 353–367. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.58151>
- Koca, Ş. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk şarkılarını seslendirme yeterliklerinin incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 405–411. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4675>
- Kolbaşı, G. (2019). Müzik öğretmenliği 1. sınıf öğrencilerinin bireysel çalgılarına çalışma alışkanlıklarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 27–41.
- Lehimler, E., & Kaliver, O. (2019). Öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda Türk müziği çalgı öğretim yöntemlerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(4), 1517–1544. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22952>
- Mamaç, S. (2018). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören öğrencilerin gam çalışma durumlarının incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(19), 1261–1272. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14115>
- McMillan, J. H. (2000). *Educational research: Fundamentals for the consumer* (3. ed.). Longman.
- Mentiş Köksoy, A. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik okuryazarlık düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(4), 899–918. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13126>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2. ed.). Sage.
- Nart, S. (2013). Deşifre şarkı söyleme eğitime yönelik öğretim metodu önerisi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 413–425. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4557>
- Nusseck, M., & Spahn, C. (2021). Musical practice in music students during COVID-19 lockdown. *Frontiers in Psychology*, 12, 643177. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.643177>
- Orar, N. I., Bulut, D., & Albayrak, C. (2023). Müzik eğitiminde görme yetersizliği bulunan bireyleri kapsayan lisansüstü araştırmaların incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 18(3), 1327–1336. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.72374>
- Özal Göncü, İ., & Azmioğlu, S. S. (2018). Türkiye’deki koro şenlik/festivallerinin Türk koro müziğine katkılarının incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(10), 833–844. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13707>
- Özçelik Herdem, D. (2018). Çalgı eğitiminde zamanı etkin ve verimli kullanma ile akademik başarı arasındaki ilişki ve bir teknik öneri “Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği”. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(27), 941–952. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14525>
- Özçelik Herdem, D. (2019). Müzik öğretmeni adaylarının “olumlu ve olumsuz” çalgı öğretmeni niteliklerine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(5), 2535–2555. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.32670>

- Özçelik, S., & Tuncer, E. (2019). Müzik eğitimi anabilim dalı lisans 1. sınıf öğrencilerinin teori ve uygulama derslerine yönelik öğrenimlerinin başındaki bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(3), 743–754. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22946>
- Özkan, V., & Güdek, B. (2021). Piyano eğitiminde yetişkin öğrencilerin kendi başına öğrenme becerilerinin geliştirilmesine yönelik piyano metotlarının incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(5), 2359–2383. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52688>
- Özkişi, Z. G. (2013). Müzik disiplini bağlamında feminist müzik teorisi ve cinsiyet semantiği. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(12), 889–961. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5940>
- Özmenteş, S. (2012). İlköğretim öğrencilerinin evdeki müziksel ortamları, müzik dersine yönelik tutumları ve kişisel değişkenleri arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim*, 37(163), 86-103.
- Parpucu, H., & Özçelik, S. (2021). Keman eğitiminde kullanılan Teke yöresi türkü ve alıştırımlarına yönelik keman eğitimcilerinin görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(3), 1623–1643. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.50747>
- Sakarya, G., & Zahal, O. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan keman eğitimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(4), 795–817. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44504>
- Saruhan, Ş., & Deniz, J. (2011). Temel eğitim II. kademe öğrencilerinin müzik dersine karşı tutumları. *İlköğretim Online*, 10(2), 695-702.
- Say, A. (2001). *Müzik öğretimi* (3. bs.). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sever, G. (2017). Müzik performansının alt beceri alanlarına ilişkin profesyonel müzisyenler ve öğrencilerin algıları. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(17), 371–396. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.11847>
- Sezen, H., & Özerdem, D. M. (2021). Londra Trinity Koleji sertifikalı müzik eğitimi programı piyano dalının özengen müzik eğitimi açısından incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(3), 1693–1713. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52132>
- Sonsel, Ö. B. (2018). Hoffmeister “Etuden für Viola” metodunun incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(27), 149–165. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14752>
- Soycan, M., & Hamzaoglu Birer, A. R. (2018). Piyano dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(11), 1237–1248. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13493>
- Soykunt, N., Kırca, Ş. & Önder, C. P. (2023). Meslekî müzik eğitimi veren öğretim elemanlarının Kodály yaklaşımı ve uygulamaları ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Sanat Araştırmaları*, 2(1), 66 79. <https://doi.org/10.32955/neuissar202321681>
- Sönmezöz, F. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 1377–1388. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6459>
- Şeker, S. S., & Saygı, C. (2013). Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi ve Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okumakta olan öğretmen adaylarının akademik erteleme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies –*

- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(12), 1219–1227. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6040>
- Şeker, S. S., & Saygı, C. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumlarını ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 1237–1246. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5210>
- Şenoğlu Özdemir, C., & Can, A. A. (2019). Analitik müzik dinleme etkinliklerinin müzikal bilgi, algı ve performans başarısına etkisi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(4), 1731–1754. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22628>
- Şişman, Ö. A., & Mustan Dönmez, B. (2016). Türk müzik eğitimciliği açısından Cumhuriyet dönemi ve günümüzün genel kritiği. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 43–64. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.9087>
- Tanınmış, G. E. (2013). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı keman öğrencilerinin aldıkları keman eğitiminde karşılaştıkları sorunlar ve sorunları çözmeye izledikleri yollar. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(3), 707–715. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4742>
- Taşdemir, M. (2014). Saray kadınları'nın Osmanlı Devlet yönetiminde çeşitli işlevleri. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(7), 1293–1312. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7473>
- Topoğlu, O., & Topoğlu, E. E. (2018). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin üniversite tercih sebeplerinin incelenmesi (Ege Bölgesi örneği). *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(27), 1465–1476. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14457>
- Topoğlu, O., & Ünal Öney, E. (2013). Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 1301–1312. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5368>
- Tosun, T., & Özkeleş, S. (2023). Çalgı eğitiminde karşılaşılan fizyolojik rahatsızlıklar. *Online Journal of Music Sciences*, 10(1), 96–120. <https://doi.org/10.31811/ojomus.1591420>
- Turhal, E., & Akgül Barış, D. (2019). Çalgı öğrencilerinin öz düzenleme algıları. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(4), 1775–1789. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.24797>
- Türkmen, E. F. (2018). Pedagojik formasyon eğitimi alan konservatuvar öğrencilerinin öğretmenlik uygulaması dersine yönelik yeterliklerinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(10), 1347–1366. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13709>
- Türkmen, E. F., & Özal Göncü, İ. (2018). Amatör çocuk korusu üyelerinin Kodaly yönteminin koro çalışmalarında kullanımına ilişkin görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 13(10), 903–919. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13711>
- Uçar, A. (1994). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçar, A. (2005). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Evrensel Müzikkevi.
- Uçar, B., & Aksoy, Y. (2025). Öğretmenlerin perspektifinden özengen müzik eğitimi kurumlarındaki keman kursu programının incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 20(1), 497–519. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.82535>

- Umuzdaş, S. & Yağız, M. (2020). Öğrencilerin değerlendirmeleriyle çalgı çalışma motivasyonlarını olumlu ve olumsuz etkileyen öğretmen özellikleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 546–557. <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.748422>
- Uslu, M. (1998). *Türkiye’de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi* (Tez No. 78333) [Doktora tezi]. Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ünver, R. S., & Temiz, E. (2023). Ses eğitimi dersinin uzaktan eğitimle işlenmesine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 18(1), 751–766. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.66052>
- Üstün, E. (2018). Flüt eğitiminde deşifrenin sınav-ders başarısı kaygısı, derse ve çalgıya karşı iç motivasyon üzerine etkisi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 13(11), 1883–1896. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.13434>
- Üstün, E., & Kaya, E. E. (2016). Üniversite öğrencilerinin müzik eğitimi düzeylerinin öğretim yöntemleri, planlama ve uygulama alt boyutları açısından incelenmesi: Çocuk gelişimi programı örneği. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(19), 773–788. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.10040>
- Üstün, H., & Albuz, A. (2020). Genel müzik eğitiminde Türk müziği unsurlarının öğretilmesine yönelik çalgı boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 2191–2209. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42222>
- Üstün, H., & Albuz, A. (2020). Genel müzik eğitiminde Türk müziği unsurlarının öğretilmesine yönelik çalgı boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(3), 2191–2209. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42222>
- Varış, Y. A., & Cesur, D. (2012). Ortaöğretim müzik dersine yönelik başarı testinin geliştirilmesi. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 3189–3198. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4144>
- Vellacott, C., & Ballantyne, J. (2022). An exploration of the practice habits and experiences of professional musicians. *Music Education Research*, 24(3), 312–326. <https://doi.org/10.1080/14613808.2022.2053513>
- Yanmaz Düztaban, G. (2025). Çocuklarda müzik eğitimine ilişkin yaygın eğitim süreçlerine yönelik yaklaşımlar ve Türkiye’deki uygulamalar. *Uluslararası Toplumsal Bilimler Dergisi*, 9(1), 238–258. <https://doi.org/10.30830/tobider.sayi.21.13>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. bs.). Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, G., & Temiz, E. (2023). Müzik eğitiminde dijital okuryazarlığın yeri ve önemi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 18(2), 1123–1135. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.65770>
- Yılmaz, G., & Temiz, E. (2024). Müzik eğitiminde dijital okuryazarlığın yeri ve önemi (Düzeltilme yazısı). *Turkish Studies – Educational Sciences*, 19(1), 607–607.
- Yılmaz, K. (2014). Müzik öğretmeni, müzik öğretim materyali ve uygulama açısından köy ortaokullarında müzik eğitiminin durumu üzerine bir inceleme. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(11), 613–622. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7614>

ETHICAL DECLARATIONS**Research and Publication Ethics**

The authors declare that this manuscript is an original work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The manuscript has not been previously published and is not currently under consideration for publication elsewhere.

All sources used in the preparation of this study have been properly cited and referenced. The authors confirm that the work contains no plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data. The research findings are presented honestly and transparently in accordance with the principles of academic integrity.

Author Contributions

All authors have significantly contributed to the conception, design, analysis, and preparation of the manuscript. All authors have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission and publication.

Conflict of Interest

The authors declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by the author(s). Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the author(s).

Copyright and Permissions

The authors confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

All authors confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR**Araştırma ve Yayın Etiği**

Yazarlar, bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan eder. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Yazar(lar), çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan eder.

Yazar Katkısı

Tüm yazarlar çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin hazırlanmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmasını kabul etmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar, bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmış olabilir. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri yazar(lar) tarafından dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Yazarlar, telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan eder.

Yazar Onayı

Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuduklarını, onayladıklarını ve yayımlanmasını kabul ettiklerini beyan eder.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author/1. Yazar %25,

Second author/2. Yazar %25,

Third author/3. Yazar/ %25,

Fourth author/4. Yazar/ %25,